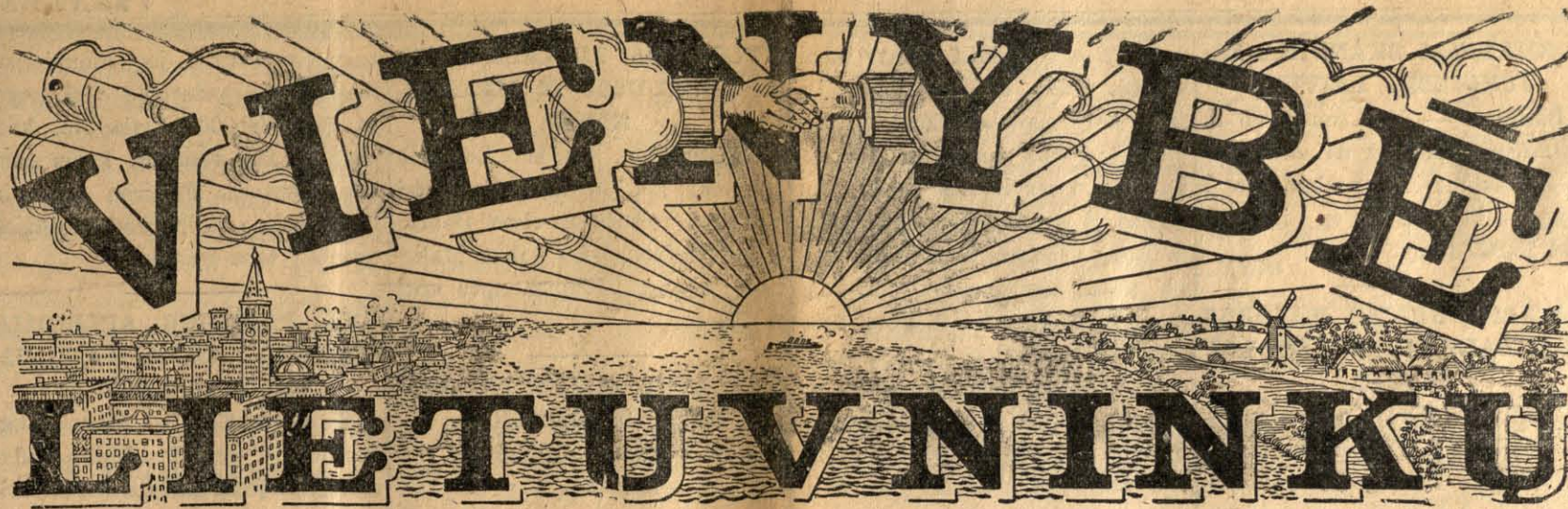

Suvenytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

Apparsinimų kainų klauskite laišku:

J.J. Pauksztis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries ... \$3.00
To Canada \$2.50

Advertising rates on application.

Address all communications to the publishers:

J. J. Pauksztis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

NO. 5.
(Telefonas 2427 Greenpoint)

BROOKLYN, N. Y. SAUSIO (January) 31 d. 1917 M.
Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act Of March 3rd 1879.

METAI XXXI.
(Telephone 2427 Greenpoint.)

Alijantai pritaria paskutinei Wilsono notai.

RUSAI PRITARIA TAIKAI BE PERGALĖJIMO.
SUBATOJE BUVO KAIZERIO GIMTADIENIS, SUSIVAŽIAVO VISŲ CENTRALIŲ VALSTIJŲ VALDOVAI. IŠDIRBTI NAUJI PLANAI DELEI TAIKOS.

MILIUKOVAS KĄ TIK NEBUVO UZMUSTAS; JIS PABĖGO Į ANGLIJĄ.

CENTRALINIS KOMITETAS
PER TARPTAUTISKĄJĮ RAUDONĄJĮ KRYŽIŲ GAVO SEKANTĮ TELEGRAMĄ:

Postal Telegram
Commercial Cable.
Jan. 24th, 1917.

Geneve.
American Red Cross,
Lopatto, chairman
Lithuanian Section.
Washington, D. C.
Committee „Lithuania” Free-
bourg asks us cable to you. Our
delegate return from Lithuania.
Situation desperate — people
starving. Our Committee has
safe way for sending help. For-
ward funds Committee the „Lith-
uania.”
International Red Cross.

(Vertimas): —
Geneva: ...
„Lituanijos” komitetas iš Fri-
burgo telegrafuoja Jums, kad
mūsų delegatas iš Lietuvos jau
sugrįžo. Tenaš desperatiškas
(pasibaisėtinas) žmonių padėji-
mas. Žmonės badu miršta. Mu-
sų komitetas turi apsaugų kelia-
siuntimo aukų. Siųskite aukas
„Lituanijos” komitetui.
Tarptautiškas Raudonas Kryžius.

švedų Lietuvių kom. Stockhol-
me turėjo posėdį. Nutarta ame-
rikiečių prašyti pinigų ir kad jie
neužmirštų Marijampolės „žibu-
riui”. Švediškoje bažnyčiose bus
renkamos aukos lietuviams. Iš-
leisti keles dešimtis tukstančių
egz. brošiūros apie Lietuvą. Ki-
tame N bus daugiau.

Bulgarai buvo palei Tulcea persi-
kėlę per vieną Dunojaus intakos
šaką, bet vėliaus rusai privertė
apleisti užimtas pozicijas.

MAKEDONIJS FRONTĖ GAN RAMU.

Londonas. — Makedonijos fron-
te, Monastir srityje ir Vardar-
Strumos apielinkėse, paskutiniu
laiku kiek smarkesnių susirėmi-
mų nebuvo. Palei Presba ežerą
bulgarai-vokiečiai kelis kartus at-
akavo serbų-francuzų pozicijas,
bet be pasekmės. Aktivišką veiki-
mą, kaip ir kituose frontuose, su-
laiko baisus oras.

**VAKAR. FRONTĖ ATSINAU-
JINA VEIKAMAS.**

Londonas. — Belgijos pakraš-
tyje ir Somme srityje paskutinė-
mis dienomis pradėta veikti ak-
tiviškiau. Verduno srityje at-
naujinta smarki artilerijos dvi-
kova. Šampanijoje ir Vogeuzose
apsirubežiuojama mažais susirė-
mimais ir artilerijos veikimu.

Ypač aktyviškai dabar veikia
sąjungiečių orlaiviai — kasdien
pašaua po kelis priešų laksty-
tuvus.

Iš viso galima pastebėti, kad
vokiečiai rengiasi prie smarkaus
užpuolimo vakar. fronte. Bet iš
kitos pusės, anglai ir francuzai
yra pasiryžę pavasarį pradėti ge-
nerali užpuolimą ant vokiečių.

**VOKIEČIAI PRANEŠA APIE
PASEKMINGĄ VEIKIMĄ.**

Berlinas. — Somme ir Verduno
srityse atsibuvo keletas smarkių
susirėmimų. Vokiečiai atliko po-
rą pasekmingą užpuolimą ant
priešų pozicijų. Palei Rheims at-
sižymėjo prusai ir saksai, o palei
Verduną — honoveriečiai; —
paimtas tulas skaitlius priešų
nelaisvėn. Šampanijoje ir Vogeuzo-
se vokiečiai atmušė tris priešų
atakas. Sausio 26 d. paskelbta,
kad palei Verduną vokiečiai už-
ėmė francuzų tranšėjas (augšt.
304) ir paėmė 500 kar. nelaisvėn
ir 10 maš. šautuvų.

Pastebimas nepaprastas veiki-
mas-orlaiviu.

**ITALAI ATMUSĖ AUSTRŲ
ATAKAS.**

Roma. — Nežiurint ant blogo
oro austrai keliose vietose palei
Isonzo ir Trento srityje atakavo
italų pozicijas, bet tapo atmušti
atgal. Gorizia apielinkėje italai
paėmė tulą skaičių priešų nelais-
vėn.

**AUSTRAI SKELBIA
PASEKMES.**

Viena. — Karso srityje austrai
atliko pasekmingą užpuolimą ant
italų pozicijų, paimdami tulą
skaičių priešų nelaisvėn. Trento
srityje atsibuvo tik maži susirė-
mimai; viename punkte austrai
tvirtai atrėmė priešų ataką.

**ANGLAI IR RUSAI STUMIA
TURKUS ATGAL.**

Londonas. — Sinai pussalio srityje ir palei Kut-el-Amara anglai
pasekmingai veikia prieš turkus.
Palei Kut-el-Amara turkai turėjo
apleisti tvirtas pozicijas. Iš viso
matyti, kad turkai eina silpnyn.
Persijos pakraštyje bei Užkau-
kazyje rusai keliose vietose pa-
sekmingai užpuolė turkų pozicijas,
paimdami keletą dešimčių
priešų nelaisvėn.

**TURKAI IRGI GIRIASI LAIMĖ
JIM AIS.**

Konstantinopolis. — Turkai ga-
lutinai sustabdė anglų veikimą
Sinai pussalio srityje ir palei Kut-
el-Amara. Persijos pakraštyje
ir Užkaukazyje turkai ne tik at-
rėmė keletą priešų atakų, bet
dviejuose punktuose patys pasek-
mingai atakavo priešus ir paėmė
tulą jų skaičių nelaisvėn.

čiai apkalbama tie punktai, kur
užsiminama apie mažųjų tautų
laisvę.

**VOKIETIJOJE PREZ. WILSONO
NO KALBA SUTIKTA PILNAI
PRIELANKIAI.**

Berlinas. — Kaip, Anglijoje,
taip ir Vokietijoje prez. Wilsono
kalba sujundino plačiąją visuome-
nę. Didžiama sostinės ir kitų
didesnių miestų laikraščių su pil-
na užuojauta aprašė tą kalbą.
Vienok ir čia aiškiai išreiškiamas
kokis tai neužsitikėjimas. Taipgi
nurodoma, kad kalboje visai ne-
aišku, kaip prez. Wilson supran-
ta sutikimą mažosioms tautom
laisvės ir jurių atvirumą. „Deut-
sche Tageszeitung” stačiai pro-
testuoja prieš prez. Wilsono kal-
bą; „Taegl. Rundschau” aštriai
ją kritikuoja, o „Vossische Zei-
tung” žiuri į ją su kokiu tai skep-
tiškumu. Priegtam, beveik vi-
suose laikraščiuose išreikšta nu-
monė, kad tą kalbą neatneš prak-
tiško rezultato.

Valdiškose sferose laukiama
kaip prez. Wilsono kalbą sutiks
Suv. Valst. Kongresas. Vokietijos
visuomenė tą kalbą sutiko pilnai
prielankiai, bet taipgi nepasiti-
ki, kad ji privestų prie greitos
taikos.

**ANGLIJOS DARBININKAI
PRIEŠ GREITĄ TAIKĄ.**

Londonas. — Anglijos darbinin-
kų atstovai savo konferencijoje
sausio 25 d. atmetė — 3 prieš 1
— rezoluciją, užgirančią greitą
pasiūlymą taikos išlygų.

**JAPONIJOS IMPERATORIUS
„PALIUSAVO” ATSTOVŲ
RUMĄ.**

Tokio. — Sausio 25 d. Japoni-
jos imperatorius „paliusavo”
atstovų rumą. Tai yra pasekmė
aštraus užpuolimo ant premjero
Terauči, nedaleidžiant net bal-
suoti kaslink užsitikėjimo minis-
terijos veikimui. — Labai suju-
dino visuomenę pasikėsinimas nu-
žudyti buvusį teisių ministrį bei
konstitucionalistų vadą Jukio O-
zaki, kuomet jis dideliame mitin-
ge reikalavo kabineto rezignavi-
mo. Paskutinė sesija atstovų ru-
me buvo labai trukšminga. Rinki-
mai naujų atstovų atsibus bala-
džio ar gegužio mėn. — Abelnai
imant, Japonijoje apsišiekia ne-
paprastas subruzdymas. Užsieni-
nės politikos klausimai lošia svar-
biausią rolę.

KAIZERIO GIMTADIENIS.
Berlinas. — Sausio 28 d. bus
labai iškilmingai apvaikšiojamas

imper. Wilhelmo gimtadienis.
Kaizeriui sukanka 58 m. amžiaus.

**HOLANDIJOS SPAUDA APIE
PREZ. WILSONO KALBĄ.**

Haga. — Holandijos spauda la-
bai atsargiai išsireiškia apie prez.
Wilsono kalbą, tečiaus prielan-
kia. Tuli Hagos bei Amsterda-
mo laikraščiai pažymėjo, kad pr.
Wilson gali privesti sąjungiečių
prie greitos taikos, uždraudžiant
išvežti Europon amuniciją, gin-
klus ir valgio produktus.

**FRANCUZŲ LAKUNAS PAŠO-
VĖ 28-Ų VOKIEČIŲ ORLAIVI.**

Paryžius. — Jeit George Guy-
nemer pašovė 28-Ų priešų orlai-
vi. Paskutinėmis dienomis pa-
stebimas nepaprastas orlaivių ak-
tiviškumas. — Bėgyje trijų dienų
sąjungiečiai pašovė 11 vokiečių
orlaivių.

**RUSIJA REVOLIUCIJOS ISVA-
KARIUOSE.**

Stockholm. — Iš Rusijos pra-
nešama, jog tenai vis didinasi sui-
rutė. Žmonės atvirai reikalauja
taikos. Jaučiama, jog prisiarti-
na revoliucijos šmėkla. Sąryšyje
su nesutikimu tarp ministerijos
ir Dumos bei delei apsišiekian-
čios betvarkės Dumos atidarymas
atidėtas iki vasario galo. Spėja-
ma, jog Duma bus visai „palio-
suota.”

**VOKIETIJOS KANCLERIS IL-
GAI TARĖSI SU GERARDU.**

Berlinas. — Suv. Valst. ambas.
J. W. Gerard apie valandą laiką
kalbėjosi su Vokietijos kancleriu
v. Bethmann-Hollweg kaslink pr.
Wilsono taikos kalbos prieš sena-

SKAITYTOJŲ ŽINIAI.

Meldžiame mūsų gerbiamų
skaitytojų, kurie gavote prane-
šimą, kad prenumerata už
laikraštį „Vienybę Lietuvni-
kų” yra pasibaigusi, nevil-
kinant prisiųsti užmokestį-
prenumerata. Neaplaikydami
prenumeratos busim pri-
versti su sekančiu numeriu
laikraščio siuntinėjimą sulai-
kyti. Pasiliegame su vilčia,
kad šį mūsų pranešimą ger-
biami „V. L.” skaitytojai
priims su užuojauta ir prisiųs
prigulinčią užmokestį.

Su pagarba,
„Vien. Liet.” Administr.
120 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

Iš karės lauko

**RUSAI SUMUSTI PALEI RY-
GĄ; PASITRAUKĖ APIE 2½
MYL. ATGAL; 2200 RUSŲ PA-
TEKO NELAISVĖN.**

Berlinas. — Kiek laiko atgal
rusai skelbė, jog jie stumia vo-
kiečius atgal linkui Mitavos ir
jog vokiečiai toje srityje neša
didelius nuostolius. Tečiaus pa-
skutinėmis dienomis pasirodė, jog
rusai stumiami atgal ir neša di-
delius nuostolius. — Nuo sausio
25 d. pranešama, kad Bavarijos
princeo armija pradėjo stumti ru-
sus atgal Rygos srityje. Tiesa,
pirmiau rusai vienoje-kitoje vie-
toje buvo pasistumėję kiek pir-
myn. Smarkūs susirėmimai atsi-
buvo Tirul balų ir upės Aa sri-
tyje. Bėgyje dviejų dienų vo-
kiečiai paėmė čia virš 1,700 ru-
sų nelaisvėn (su 14 ofic.) ir už-
griebė 13 maš. šautuvų. Rusai
atstumti atgal ant fronto 13 kil-
ilgio — tulose vietose apie 2½
mylias. Spėjama, kad vokiečiai
dabar atkreipia savo spēkas prieš
Rygą. Nuo sausio 26 d. praneša-
ma, kad vokiečiai dar paėmė 500
rusų nelaisvėn.

Tečiaus žiaurus spēgas ir snie-
gas trukdo kariškas operacijas.

**RUSAI PRISIPAŽIŠTA PRIE
NEPASEKMIŲ.**

Petrogradas. — Į vakarus nuo
Rygos atsibuvo smarkūs mušiai.
Rusai atmušė keletą smarkių vo-
kiečių atakų tarp Tirul balų ir
upės Aa, tečiaus vėliaus buvo
priversti pasitraukti atgal.

Palei Dvinską ir Baranovičių
srityje apsirubežiuojama mažais
susirėmimais bei artilerijos dvi-
kova. Kiek smarkiau veikiama
Volynijoje ir Galicijoje, tečiaus
speigas ir blogas oras ir tenai
sulaiką aktyvišką veikimą.

**GEN. FALKENHAYNO IR F.
MARS. MACKENSEN ISLENG
VO ŽENGIA PIRMYN.**

Berlinas. — Karpatų kalnuose
bei Bukovinos pakraštyje atsibu-
vo keli smarki susirėmimai, —
dviejuose punktuose vokiečiai nu-
žengė kiek pirmyn. Moldavos ir
Sereth pakraščiuose kariškos ope-
racijos delei šalčio ir gilaus snie-
go laikinai sustabdytos. Kiek lai-
ko atgal vokiečiai-austrai pasiekė
Sereth upę, užimdami sudrutintas
rusų pozicijas (Rumunijoje da-
bar veikia išimtinai rusai, rumu-
nai pasitraukė į Besarabiją).

Galatz srityje Mackenseno ka-
riumenė užėmė tvirtas pozicijas;
žymi dalis miesto sunaikinta.

ta. Vėliau ambasadorius bevėliu telegraf. susinešė su Washingtonu.

VOKIETIJA GALI KARIAUTI ILGUS METUS.

Berlinas. — „National Zeitung“ skelbia, jog Vokietijos nuostoliai siekia apie 2,000,000 kar., vienok ji turi pakaktinai karių vedimui karės laike kelių metų. Žuvusių karių skaičius sulyginamai mažas. Čia nurodoma, kad Vokietija turi dar apie 7-8,000,000 karių (iš 9,000,000 karės pradžioje), priskaitant priangančius.

VOKIETIAI PAŠOVĖ 6 ORLAIVIUS.

Berlinas. — Nuo sausio 24 d. pranešama, kad vakar. fronte per vieną dieną vokiečių lakunai pašovė 6 priešų orlaivius.

KARIŠKŲ LAIVŲ MUŠIS SIAURINĖJE JURĖJE.

Berlinas. — Palei Holandijos rubežių atsibuvo susirėmimas tarp anglų ir vokiečių kariškų laivų — vienas anglų torp. laivas tapo paskendintas, o kitas dikčiai sugadintas. Vienas vokiečių torped. laivas tapęs irgi sugadintas ir nušaukęs Holandijos portan, o kiti laivai sugrįžę namon. — Anglai praneša, kad tapo paskandintas vienas anglų laivas (žuvė apie 50 jur.) ir vienas vokiečių.

NEGALI SUGAUTI VOKIETIŲ LAIVO-UŽPUOLIKO.

Buenos Aires. — Nežiurint ant to, kad ant „medžioklės“ prieš vokiečių laivą-ūžuoliką (ar užpuolikus), kuris paskandino ar paėmė savo „globon“ apie 25 garl., metėsi apie 20 anglų-francūzų kariškų laivų, vienok to laivo negali sugauti. Fina gandas, kad jis randasi arti Ramiojo vandenyno. Buvo paskelbta, kad jį paskandino anglų laivas „Glasgow“, vienok paskiau ta žinia atšaukta.

SUBMARINAI SKANDINA SAJUNGIEČIŲ LAIVUS.

Berlinas. — Nuo sausio 25 d. pranešama, kad per dvi dieni vokiečių submarinai paskandino 7 sąjungiečių laivus su inkrova virš 15,000 tonų.

NAUJAS DUBLINO MAJORAS YRA DALYVAVĖS REVOLIUCIJOJE.

Dublin. — Nauju miesto majoru išrinktas L. O'Neill, kuris laike sukilimo Dubline buvo suarėtuotas ir kelias dienas prabuvo kalėjime.

VOKIETIAI PLANUOJA SUJUNGTI RHEINĄ SU DUNOJUM.

Muenchen. — Vokiečiai išdirbo planą kaslink sujungimo kanalu Rheino su Dunojum. Tą projektą greit svarstys Bavarijos atstovų rumas. Pravedimas kanalo kainuos apie \$150,000,000. Juoni galėsia plaukioti garlaiviai iki 1,200 tonų inkr.

LONDONO EKSPLOZIJOJE ŽUVO 69 ŽMONĖS.

Londonas. — Neseniai atsibuvusioje sostinės priemiestyje amunicijos įstaigos eksplozijoje žuvo 69 žmonės, 72 žm. tapo sunkiai sužeisti ir 328 žm. lengvai.

DELEI ŽEMĖS DREBĖJIMO ŽUVO 550 ŽM.

Londonas. — Sausio 26 d. paskelbta, kad iš priežasties smarkaus žemės drebėjimo ant salos Bali-Malajiskame archipelage. Žuvo 550 žmonių ir tapo sunaikinta apie 1,000 namų. — Ant salos randasi apie 700,000 gyv.; sala užima 2,100 kv. mylių plotą.

Iš Amerikos

PREZ. WILSONO TAIKOS KALBA SENATE.

Washington. — Sausio 22 d.

prez. Wilson pasakė senate labai svarbią kalbą, atskleidždamas ją į kariaujančias Europos valstijas ir į visą pasaulį kaslink užbaigimo visavietinės karės. Tai vienas iš svarbiausių aktų prez. Wilsono veikime. Nurodoma, kad po prez. Lincoln akto — tai žymiausias Suv. Valst. prez. nuopelnas. Visas kalbos turinys sukasi apie inkunijimą ir palaikymą taikos ir apie laisvą valdymąsi didelių ir mažų tautų.

Svarbesnieji punktai prez. Wilsono kalbos sekantys:

1. Turi būti užverta taika be pergales vienoje ar kitoje pusėje.
2. Neprivalo būti skirtumo teisė tarpe didelių ir mažų tautų.
3. Turi užsviešpatauti taika, paremta ant principo liuso valdymosi kiekvienos tautos link jos valdžios.
4. Visoms Europos valstijoms privalo būti užtikrintas liuosas išėjimas atviron jurėn.
5. Pilna liuosybė ant jurių turi būti pripažinta teorijoje ir praktikoje.
6. Taiką turi palaikyti apribuotas apsiginklavimas ant jurių ir sausumos.
7. Monroe doktrina turi būti pripažinta kaip viso pasaulio doktrina.

Ta prezidento kalba padarė labai gilų įspūdį ant senatorių, o taipgi ant visų atstovų, o kartu ir ant visų krašto gyventojų. Iš senatorių bei atstovų pusės pasigirdo įvairios rūšies kalbų. Tuli iš jų smarkiai užsipuola ant prez. Wilsono už šitokią kalbą. Bet abelnai imant, Washingtone ir visame krašte ta kalba sutikta su dideliu prijamimu. Tokios nuomonės laikosi ir spauda. — Iš tiesų, šitas prez. Wilsono aktas — tai didžiausias svarbos aktas, nes dabar brangiausiai dalyku dėl viso pasaulio yra taika.

Laukiama, kaip senatoriai bei atstovai viešai išreikš apie tą kalbą. Nuo to priklausys ir tolimesni prez. Wilsono žingsniai.

BULGARIJA REIKALAUŠIAN TI DOBRUDŽOS IR MAKEDONIJS.

Washington. — Iš Londono pranešta, kad bulgarai esą tvirtai pasiryžę reikalauti visos Dobrudžos iki Dunojaus, dalies Makedonijos, visą Maravos upės sritį ir Monastir.

VARŠAVOS STUDENTAI PRISIJUNGE ARMIJON.

New York. — Iš Varšavos per Berliną pranešama, jog visi studentai Varšavos universiteto ir politechn. instituto prisijungė prie naujos lenkų armijos.

LIETUVIAI UŽGYRĖ PREZ. WILSONO KALBĄ.

New York. — Lietuvių Centralinis pašalpos komitetas (kaip pranešama N. Y. Times) savo susirinkime sausio 24 d. (200 5th Ave.) išnešė rezoliuciją, užgirdamas prez. Wilsono taikos kalbą. Rezoliucijoje pažymėta: „Mes, atstovai 750,000 lietuvių Amerikoje, išreiškiame pilną užuojautą Prezidento pastangomis kaslink pripažinti tiesų mažosioms tautoms teisių, laisvės ir lygybės žvilgsniu.“

P-NI E. BYRNE BADAUJA KALĖJIME.

New York. — P-ni Et. Byrne karšta šalininkė apribuotą vaikų gimdymo tapo nuteista kalėjimam ant 30 dienų. Atsidurus kalėjime (ant Blackwells salos), ji paskelbė badavimo „streiką“. Pranešama, jog kalėjimo valdžia yra pasiryžusi prievarta suteiktį jai valgį. — Kelios žymios moteris pilnai paremia ponios E. Myrne nuomonę.

LAUKIA VOKIETIŲ PREK. SUBMARINO.

New London. — East. Forw. kompanija su nekantrumu laukia pribuvimo vokiečių prek. submarino — „Deutschland“ ar kito. Buvo manyta, jog pribus sausio 21-22 dd. Sutikti povandeninį laivą buvo pravažiavę daug žmonių. Anglų ir francūzų kar. laivai stropiai saugoja pakraščius.

RUSIJA ATŠAUKIA AMUNIC. INSPEKTORIUS UŽ NEPILDYMA SAVO PAREIGŲ.

New York. — Kariškas Rusijos biuras susekė, jog amunicijos užsakymo-dirbimo inspektoriai Amerikoje nepildė tinkamai savo pa-

reigų, nežiurint, jog amunicijos Rusijai čia padaroma virš negu už \$200,000,000. Paskelbta, kad pusė iš 200 asmenų, kurie turi savo kontorą Flatiron name ir kurie veikia kaip rusų valdžios agentai, taps atšaukti.

GEN. PERSHING APLEIDŽIA MEKSIKĄ. VILLA MANO UŽVALDYTI KRAŠTĄ.

El Paso, Tex. — Suv. Valst. kariumenė, gen. Pershingo vedama, pradėjo kraustyti iš Meksikos — greitu laiku Meksikoje neliks nė vieno Suv. Valst. karivio. Nors peržengus Meksikos rubežių buvo paskelbta, kad turi „paimti Villą gyvą ar negyvą“, tačiau amerikonomams prisiejo grįžti „namon“ neatlikus šitos užduoties. Villa tuomi labai patenkintas. Jis susijungė su Zapata ir paskelbė, kad greitu laiku jis užims visą šiaurinę Meksiką ir sunaikins gen. Carranzos galybę.

1916 METUOSE PAŠAUTA 784 SAJUNG. ORLAIVIŲ.

New York. — Iš Berlino pranešta, kad 1916 m. vokiečių lakunai pašovė 784 sąjungiečių orlaivius. Vokiečiai praradę 221 orl. Vakar. fronte anglai ir francūzai prarado 739 orl., o vokiečiai — 181 orl.

MIRĖ 111 METŲ AMŽIAUS SENUTĖ.

Richmond, Va. — Mirė tula poni H. Hollin, turėdama 111 metų amžiaus; tapo palaidota Pulaski pav.

NAUJAS KARIŠKAS LAIVAS „MISSISSIPPI“.

Newport News, Va. — Sausio 25 d. tapo „paleistas“ naujai pastatytas kariškas laivas „Mississippi“ — 32,000 tonų inkrovas; jo greitumas — 21 mazgas, ilgumas — 624 pėdos. Pažiūrėti tos iškilmės buvo susirinkę apie 10-15,000 žm.

GRAIKIJA GALUTINAI NUSILEIDŽIA.

Washington. — Iš Atenų pranešta, jog Graikija išpildo visus sąjungiečių reikalavimus. Sąjungiečių atstovai pilnai dabar kontroliuoja kraštą. Anglai pasiryžę paimti visus graikų garlaivius tarnystėn.

VOKIETIAI TINKAMAI PASIELGSIŲ SU „YARROWDALE“ BELAISVIAIS.

Washington. — Oficiališkai Berline paskelbta, kad vokiečių valdžia pasielgsiantis su „Yarrowdale“ belaisviais sulgy tarptautinių tiesų reikalavimo. Ypatinga doma busianti atkreipta ant amerikonių. Kapit. Badewitz, kuris pargabeno „Yarrowdale“ į priplauką Swinemunde, — skaitosi dabar dienos didvyriu.

SUV. VALST. GINKLUOJASI NE ANT JUOKO.

Washington. — Atstovų rumo komitetas apdirbimui jureivijos biliaus paskelbė, jog 1918 m. turi būti paskirta \$353,000,000. Kiekvienas iš didžiųjų kreiserių kainuos nuo \$16,500,000 iki \$19,000,000, o mažesnieji — po \$5-6,000,000 dol. kiekvienas. — Fortų bilius reikalauja apie \$61,000,000. Taigi, nežiurint, kad prez. Wilson skelbia apie „amžina“ taiką, bet Suv. Valst. daugiausiai dabar ginkluojasi. — Reikia paminėti, jog planuojama padaryti įstaigą laivams dirbti už \$12,000,000.

KARD. GIBBONS PRIEŠ IMIGRACIJOS BILIŲ.

Baltimore, Md. — Kard. Gibbons stovi prieš taip vadinamą imigracijos bilių, kuriuomi nemo-

kantiems skaitytą, rašyti savo kalboje uždraudžiama įvažiuoti į Suv. Valst. Kardinas pasitiki, kad nežiurint ant to, jog atstovų rumas ir senatas, patvirtina bilių, prezid. Wilson uždės savo „veto.“

DARBININKŲ REIKALAI

PHILADELPHIJOS RUBSIUVIAI OATSISIAUKIA Į VISUOMENĖ.

Mes apturėjome Philadelphia siuvėjų atsisaukimą, buk kad jis jau tilpo kituose laikraščiuose, tai čionai išspausdinsime sutrumpinę.

Sausio 12 d. amalgameitų ir pramoniečių unijos siuvėjai išėjo streikam kartu susitarę. Iki šiol Philadelphia siuvėjų buvo tik dalelė suorganizuota į unijas. Čionai jau ir pirmiau buvo streikuota, bet vis nieko neišlošta. Dabar, kada visur stokuoja darbininkų, ir kad dabar yra daug užsakymų, darbininkai bando išgauti sau geresnes gyvenimo teises.

„Prie tokių aplinkybių, išeinant Philadelphia į streiką, organizuotų siuvėjų tebuvo tik trečdalis, visi kiti neorganizuoti. Taip dalykams stovint, kova bus sunki ir aštri. Bosai, kiek matoma, mums lengvai nepasiduos, jie rengeis laikytis išpaskutiniųjų. Jie papirko geltonąją kapitalistų spaudą, kuri atsisaoko talpinti mūsų pranešimus apie streiką, kad ir už pinigų. Samdo vaikatas-raz baiminkus, kad muštų ramius pikietininkus. Su jais ir policija, kuri jau iš pat streiko pradžios pradėjo bandyti savo buozes ant mūsų galvų, ar jos drutos. Bet mes nepasiduosime. Pas mus yra pakankamai energijos ir supratimo, nors ir daug reikės gal nukentėti, kad tik šį streiką laimėjus. Pas mus visus dvasia pakilus ir kovosime iki galui už geresnį kasnį duonos, už lengvesnį darbą, už geresnes darbo sąlygas ir už uniją, kuri taip baisiai reikalinga šiandieniam darbininko gyvenime. Mes streiką laimėsime, bet ne vieni. Be jusų, plačioji visuomenė, pritarimo, be jusų pagalbos mums sunku bus laimėti. Vienybės ir pasišventimo pas mus netrūksta. Mes amalgameitų ir I. W. W. unijos susivienijom ir veikiamė išvien, tik pas mus pinigų trūksta, o išlaidų per streiką, kaip visiems žinoma, daugybė. Musų organizacija labai dar jaunutė ir pinigų kasoj taip, kaip nėra, o centrai, kada tokios minios streikuoja, nedaug gali mus suselpti, nes ne tik čia kilo kriaučių streikas, bet streikuoja ir Montreal, Kanada, neseniai streikavo New Yorke. Todėl, streiko laimėjimas priklauso nuo Jusų, plačios Amerikos visuomenės, nuo pavienių ir organizacijų, musų streiko rėmimo. Streikuoti ištikus darbininkas darbininkui turi ištiesti ranką; turi paturėti juos ir tie biznieriiai, kurie iš musų gyvena. Užtat, kiek išgalite, paremkite mus, o Jusų kiekvienas suaukaucas centas bus suvartotas reikalingiausiems streiko vedimo reikalams. Mes tikimės, kad su Jusų parama mums pasiseks sutruškinti bosų galybę ir ingyti sau, sykiu ir Jums, brangiausią daiktą — tai uniją. Musų laimėjimas, bus Jusų laimėjimas, — musų pralaimėjimas, bus Jusų pralaimėjimas.

Išviso streikierių yra suviršum 10,000; jų tarpe lietuvių apie 650. Iš kurių 400 I. W. W. ir 250 amalgameitų.

FELJETONAS

Girtuoklių Gyvenimas

(Vaizdelis).

Anuomet aš užsiėmiau agentura — važinėjau po lietuvių kolonijas ir pardavinėjau įvairias lietuviškas knygas.

Bevažinėjant teko daug ko pamatyti ir daug ko pasimokinti.

Atmenu, tuojaus po vienų Kalėdų, vieną šaltą sekmadienį nuvažiavau Chicagon. Nežinodamas kur lietuviai gyvena, turėjau pasiimti vedžiotoją, kuris žino tos apielinkės lietuvių.

Mano vedėjas įvedė mane į visokias grėčias ir su daug visokių žmonių supažindino. Pagaliaus jis mane įvedė į tokį tamsų urvą, arba tarpmurį, kuriuom mudu gerokai paėję priėjom mažas duris.

— Čia lietuviai gyvena, — pratarė mano vedėjas.

Aš pabeldžiau į apipelėjusias duris.

— Meldžiū vidun, — atsiliepė išvidaus laibas silpnas balselis. Mudu inėjova.

Maža — kokių devynių metų mergytė pagavus skudurą nušluostė dvi kedi ir tarė:

— Meldžiū dėdes sėstis. Mudu atsėdėdova.

Mano vedėjas iš širdies atsėduso... Aš gi savo smailiomis aki-

mas žvalgiausi po visą grītelę.

Nors važinėdamas po žmones daug visokių trobų mačiau, bet tokią grītelę pirmą kart teko pamatyti. Ji buvo kokias tris pėdas į žemę inkasta, mažutė, žemutė.

Buvo tik tris mažyčiai langai ir tie patįs... pūrvų apnešti; viena kvarpka popierium užlipinta, ant ra skudurais užkimšta, trečia vėl... Nuo lubų tinkas nubirėjęs, vandens dideli lašai kabojo, nuo sienų popieriai nudraskyti-šlapii. Grindų nesimatyti. Dideli purvų guzai dengė aslą. Smilksta mažas kakalis, bet maža šilumos, — daugiau dūmų. Oras šlapias, padvokęs ir šaltas. Stovi suversta viena lovėlė. Prie lovos ant grindų gulėjo sudribus su susivėlusiais plaukais ir basoms kojoms pusamžė moteris. Už mažo purvino skuobnelio, prie taurės alaus knarkė sudribęs storas, papurpusio veido vyras.

Prie mažo kakalio drebėdama stovėjo mergaitė, kuri mudu inleido, ir kokių penkių metų pusnuogis vaikas. O ant purvinių grindų šliaužinėjo kokių pusantų metų vaikelis; jis tik vienais purviniais, suplyšusiais marškinėliais buvo apvilktas. Jis po tuos purvus šliaužė ir maža rankele purvus rinko ir kimšo mažon bur-

nelėn.

— Vaikai, ar jums nešalta? — paklausiau jų.

— Nelabai, atsiliiepė didžiausioji mergaitė.

— Gal valgyt norite? — paklausiau vėl.

— Va-val-gy-ti, — pradėjo balsu raudoti mažiausias vaikutis.

— Norime valgyti, — atsiliiepė antras vaikelis, o trečioji mergaitė tylėjo. Tik jos mėlynos akutės pilnos ašarų, ir kaip žirniai pradėjo viena po kitai riedėti per jos mažą liesą nekaltą veidelį...

Didesnieji kaip žvakės žiūrėjo į mane, gi mažesnis besustojimo visu balsu verkė. Maža jo sesytė jį maldė, bet tas nieko negelbėjo. Pagaliaus aš paėmiau kudiškį ant rankų ir palengvėl numaldžiau.

— Valgyti noriu! — atsiliiepė mano rankose drebėdamas vaikutis.

— Mes vakar tik vienos duonos valgėme, o šiandien nieko nevalgėme. Mama su tėte iš ankstauns ryto, štai su ta blekine pradėjo alų nešti, tai vakar per visą dieną ir naktį gėrė, gėrė, o dabar miega, — kaip kokias senė kraipydama galvą pasakojo didesnioji mergaitė.

— Ar tamista negalėtum tiems vaikams piragaičių nupirkti? — paklausiau savo vedžiotoją.

— Galėsiu — atsakė jis.

Aš savo vedžiotojui padaviau pusę dolario ir prašiau, kad už visą nupirktų.

Jis išėjo. Aš buvau apsirėdęs su žimos burnasu ir storais, vil-

noniais marškiniais ir tai ten besėdint pradėjo buti šalta, o vaikučiams... Vaikučiai nuogi, kaip jie pakenčia ir gyvena...

Už valandėlės laiko parėjo pasiuntinys su piragaičiais. Vaikai tuojaus jį apspito, ir mažasis nuo mano kelių nusirito, pribėgo prie piragaičių. Didesnioji mergaitė paėmė piragaičius, savo broliukams padavė po du, gi pati pasiėmė tik vieną, o likusius nunešus indėjo į mažą dėžutę ir užrakino.

— Kodėl nevalgotė daugiau? — paklausiau vaikų.

— Mes dar gal ir rytoj nieko negausime valgyti, tai reikia pasidėti dėl rytojaus — atsiliiepė didesnioji mergaitė.

Aš su vedėju pasikėliau toliau eiti. Vaikučiams pasakėva sudiev. Vaikučių tėvai kaip negyvi miegojo, — nieko neįjautė.

— Sudiev, sudiev! Dėde, vėl pas mus ateik, — pilnomis ašarų akimis išlydėjo mus vaikučiai.

Aš išėjęs lauk dar kartą atsukęs pažiūrėjau į tą alkoholiaus aukų grīčią.

Nuėjova. A. A. T—čia.

Aukas malonėkite siųsti „Kovos“ administracijos adresu arba išrinkto suvienytų unijų komiteto adresu. Čekij išrašykite ant kasieriaus **Jono Suginto** (623 Green St.) vardo, o pasiųskite ant sekretoriaus **Jono Bendoravičiaus** (1213 So. 3rd St., Philadelphia, Pa.).
Suvenytų unijų amalgameitų ir Pramoniečių (I. W. W.) streiko Komitetas.

GELŽKELIŲ DARB. BROLIJOS UŽ SUSITAIKYMĄ.

Washington. — Keturių gelžk. darb. brolijų atstovai padavė prez. Wilsonui naują planą kaslink permainų paduotame Kongresui biliuje, idant greičiau užventi pilną taiką.

ATMESTAS BILIUS PRIEŠ STREIKĄ.

Washington. — „Interstate“ prekybinis senato komitetas atmetė 10 balsų prieš 5 b. prez. Wilsono bilių kaslink aprubežavimo streiko. Tas bilius buvo papildymu 8 val. Adamson jst. projekto. Dešimtis dienų atgal komitetas atmetė tą bilių 7 balsais prieš 3 bal. Priegtam komitetas išsireiškė prieš karišką gelžkelių kontroliavimą laike streiko.

MARŠKINIŲ SIUVĖJŲ STREIKAS LAIKOSI TVIRTAI.

New York. — Marškinių siuvėjų streikas tęsiasi tvankiai. Apie 2,000 streikuojančių siuvėjų, kurių darbdaviai, išreiškė pageidavimą išpildyti dalį jų reikalavimų, vienbalsiai nutarė atmesti pasiūlymą ir tęsti streiką iki pilnos pergalės.

CUKRAUNĖS DARBININKŲ STREIKAS.

Brooklyn, N. Y. — Sustreikavo apie 3,000 darbininkų „Amer. Sugar Refin. Co.“ Williamsburge. Darbo išlygos toje įstaigoje labai blogos — darbo diena tęsiasi 11 val., mokesčiai — 25c. Streikieriai reikalauja sutrumpinti darbo dienos valandas ir pakelti mokesčių ant 30 nuoš. 1 val.

SUSTREIKAVO AMUNICIJOS IŠDIRBĖJAI FRANCUZIJOJE. SOCIALISTAS MINISTERIS „RAMINA“ STREIKIERIUS.

Paryžius. — Harfleur sustreikavo darbininkai Schneider ir Ko. plieno bei amunicijos dirbtuvėje, kuri skaitosi Francuzijoje antra sulyg didumo. Amunicijos ministeris bei socialistų atstovas kabinete Ab. Thomas pasiskubino į Harfleur ir kvietė streikierius grįžti darban, nurodydamas, jog galima susitaisyti tarybų keliu. Galop pranešta, kad streikas užbaigtas.

VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS DARBININKAI STOVI UŽ KARĘ IKI PERGALĖS.

Viena. — Austrijos vokiečių darbininkų atstovai savo susirinkime išnešė rezoliuciją už tęsimą karės iki pergalės. Rezoliucija užsibaigia šiais žodžiais: „Musų obalsiu yra ne tik atsilaukyti prieš priešus, bet pergalėti juos. nės taika be pergalės reiškia, nelaimė del musų.“ Panašias rezoliucijas išneša ir Vokietijos darbininkai.

DIDELIS STREIKAS ISPANIJOJE.

Barcelona. — Saragosoje paskelbtas visuotinas streikas. Barcelonos darbininkai susaukė susirinkimą iš atstovų nuo 300 profesionališkų sąjungų. Susirinkimas nutarė palaikyti darbininkus Saragosoje ir prisidėti prie streiko.

SUSIVAŽIAVIMAS DARBININKŲ PARTIJOS ANGLIJOJE.

Manchester. — Čionai šiose dienose tapo sušauktas darbininkų partijos susivažiaavimas. Karštai užsipuolama ant valdžios karės ir Irlandijos klausime. Vienok tuli atstovai tvirtai stovėjo už tą, kad sąjungiečiai privalo tęsti karę iki pergalės.

Iš Lietuvos

Šiauliai. — Vokiečių leidžiamas Mintaujoje laikraštis „Mitausche Zeitung“ indėjo ilgą korespondenciją apie naują pramonės ir intendantūros centrą — Šiaulius. Vokiečių intendantūros čia intaisyta dideli sandėliai, į kuriuos kraunama rekvizuoti Lietuvoj ir Latvijoje karės reikalams produktai. Šičia intaisyta remonto dirbtuvės gelžkeliams taisyti. Norima buvo intaisyti ir vagonų dirbtuvę, nes aplinkui pigiai galima esą gauti reikalingų medžių. Vokiečiai taip pat Šiauliuose atstatė odų dirbtuves. Be Frankelio dirbtuvės, vokiečiai inkurę daug naujų, taip, kad dabar Šiauliai, pradėdami konkuruoti su Varšava, stato įvairius odos dirbinius visiems rytų Prusams ir vokiečių kariumenės rytų frontui.

(„Liet. Bals.“)

MUSŲ PABĖGELIAI

Samara. — Vietos lietuvių Komitetas laiko 3 vaikų prieglaudą. Tvarka ten neišpasakytai bloga. Viena tų prieglaudų labai drėgna, langų atidaryti negalima, vaikai nuplyšę ir tt. Blogiausia tai, kad nežiurima vaikų sveikatos. Štai pavyzdys. Pirm 4 mėnesių vieną prieglaudoj 8 vaikais sirgo trachoma. Dabar tokių ligonių jau yra apie 80. Mat, pirmiesiems susirgus, niekas jų nuo kitų vaikų neatskyrė, todėl užsikrėtė ir visa prieglauda.

Gaila, kad Komitetas žiuri prieglaudas per pirštus. Reik sukrusti, nes vaikams pavojus grėšia.

Vyt. Tautietis.

Maskva. — Lapkričio 21 d. Siñodalės mokyklos salėje buvo surengtas koncertas Maskvos Lietuvių Komiteto d. k. n. s. vardu, kuris iš visų pusių pavyko gerai. Tik vakare buvo girdėti nemalonių kalbų, buk pastarąjį koncertą, taip pat ir kitus Komiteto vardu suruoštas, p. M. ruošia vien savo naudai. P. M. ruošėsi įvykus koncertui, turi teisę reikalauti atlyginimo, bet, mano nusimanymu, Komitetas turėtų labiau gerbti, kaip savo, taip ir tremtinių vardą, ir jo neduoti jau naudoties kitiems savo asmens tikslams.

Atskalunas.

Tiflisas. — Tiflisiečiai pradėde pu trupučių krutėti. Šį rudenį jau sutaisė du spektakliu. Pirmas buvo Liaudies Namuose spalio 24 d.; vaidinta: „Vėpėja po kryžium“ ir „Velniais ne boba.“ Vaidinimas, suprantama, ne be trukumų. Ypač patiko publikai — kaip lietuviams, taip ir rusams — liaudies dainos, kurias padainavo J. Štr. vedamas choras.

Antras spektaklis įvyko lapkričio 21 d. Šį kartą vaidinta „Girkalnio užgavėnės“ ir „Knrkaria paliepus“. Pavyko pūsėtina, tik gaila, kad choro nebuvo. Negailu užtylėti tos netvarkos, kuri viešpatavo vakare: su pradžia pasivėlinta, laike lošimo publika

vaikščiojo, užė, kaip Plungės murgėj. Reikėtų mokinties laikyties viešuose vakaruose tvarkingiau.

Burna.

Gomelis, (Mogil. gub.) — Karės tremtinių, apsigyvenusių Gomelyje, padėjimas, jei nėra blogesnis negu kituose Rusijos miestuose, tai, be abejo, nėra nei geresnis. Gyvenamieji daiktai labai brangūs, cukrų parduoda miesto krautuvės ir teduoda po 2 svarų žmogui mėnesyje, bet ir tų dviejų svarų negalima sulaukti bent po pusantro mėnesio. Šelpiamieji komitetai nekaip tešepia nelaiminguosius karės tremtinius ir tą menką pašalpą kas-kart vis dar mažina, todėl itin sunkus padėjimas negalinčių dirbti senelių ir su mažais vaikais moterų; tai aiškiai rodo ir tas faktas, jau pabai-goje spalio mėnesio, esant šalnimis bei gruodui, vargšės moterų ir vaikai dažnai galima buvo matyti einant gatve basomis kojomis: tai aišku, kad neturi kuo ap-

siauti ir šelpėjai neaprupina. Nelaimingieji tremtiniai taip blogai aprupinti daugiausia pertai, kad patsai šelpimo reikalas yra labai nenormalus, nėra kaip reikiant sutvarkytas, ir viskas pareina nuo šelpėjų malonės; tai ir tos pačios sąjungos, kur valdininkai sąžiningesni, ten ir jų globiamieji tremtiniai geriau ir aprupinti. Pavyzdžiui, kad ir gyvujančios Gomelyje Žemetybinių Sąjungos skyriuose šelpiama labai nevienodai: vienur, kame išduodama vadinamasis „sausas“ maistas, duodama daug geriau, nes gaunama visokios maistui medžiagos, kitur vadinajame „Libauski punkte“, kur duodamas virtas valgis, tegau po vieną svarą žmogui duonos, keletą šaukštų kruopinės košės ir sriubos. Lietuvių tokių vargšų tėra nedaug, nes Gomelio lietuviai tai daugiausia Liepojos gelžkelio dirbtuvės amatininkai bei darbininkai, kurie dirba Gomelio gelžk. dirbtuvėje, o iš Lietuvos mažai. Tremtinis. („Liet. Balsas.“)

KORESPONDENCIJOS

ROCHESTER, N. Y.

Sausio 7 dieną čionai atsibuvo prakalbos, parengtos D. L. K. Gedimino draugystės del gavimo draugijai naujų narių. Atidaramt prakalbas, Aido choras labai gražiai sudainavo tautišką hymną ir „Lietuva brangi.“ — dainos publikai labai patiko.

Pirmas kalbėjo p. Šmigelskis apie draugijos pradžią ir jos gyvavimą ligšiol, kviesdamas draugus laikyties vienybės tolimesniaime veikime. Toliaus kalbėjo p. K. Vaivada apie naudingumą draugijos ir ko laikyties, kad ji ateityje gerai gyvuotų, kviesdamas tuos, kurie nepriklauso, prisirašyti prie jos. Naujų narių prisirašė 23. Taipgi buvo pasakyta pora eilučių. Ant pabaigos Aido choras sudainavo — „Kur namas mus“, „Darbininkų Marsietę ir „Ant barikadų.“

Nepamiršta ir Lietuvos reikalai. P-s Šmigelskis trumpai apsakė apie musų tantos reikalus, prašydamas susirinkusių paaukauti Amtonomijos Fondui. — Aukavo: V. Šelgauskas 50c., J. Višniauskas, A. Šmigelskis, S. Gindrėnas, V. Lekavičius, P. Lengvinas, J. Saunoris po 25c., A. Laibeika 20c., J. Jurėnas, M. Jurgelionis po 15c., A. Kazlauskas, M. Totoris, M. Jakėis, A. Sasiškauskas, P. Repšis, J. Baranuskas, J. Gindrėnas, A. Budreika, K. Kazlauskas, J. Merkis, A. Rimkus po 10c., Ž. Indilas, J. Wed, L. Tamošunienė, J. Valtas, P. Lopiennis, A. Norkus, K. Pauza po 5c. Per klaidą kai-kurių aukautojų vardai liko neužrašyti. Viso surinkta \$5.79.

S. M-tė.

AMSTERDAM, N. Y.

Sausio 16 d. rado negyva žmogus sklepe naujai statomos dirbtuvės. Atrasta, kad šis nelaimingasis žmogus — lietuvis Augustinas Povilaitis, apie 35 met. amž. Velionis rastas sudaužytas, — pramušta galva. Tikrai nesurastu, kame to viso priežastis. Vieni sako, buk tai matė jį tą naktį gerai pasigėrųsį ir buk jis eidamas pro statomą dirbtuvę nuslydęs ir pudamas ant akmenų ir užsimušęs. Bet kiti sako, kad tai jį užmušęs.

Betgi didžiausia nelaimė tame, kad velionis mėgdavo gerai išsigerti — tas tai ir priedė prie pražuties.

Pas mus, tiesą pasakius, girtuo-

klystė bujoja gerai. Nesmagu rašyti tokias žinutes ir peikt savuosius, bet teisybės negaliu paslėpti. Tečiau juk ir kitose lietuvių kolonijose girtuoklystė „stovi“ ant augšto laipsnio.

Viršminėtas velionis paėjo iš Kauno gub., Ukmergės pav., Pagirių parapijos. Liko palaidotas sausio 18 d. su katalikiškomis pareigomis ant šv. Kazimiero parapijos kapinių. Lai jam būva lengva šios šalties žemė.

Lietuvos Paukštėlis.

NEW HAVEN, CONN.

Taut. Lietuvių Progres. Klubas nuo gruodžio 30 d. iki sausio 6 d. buvo parengęs fėrus naujai busiančio čionai lietuvių namo. Tai puikus dalykas — tautiškas namas čia reikalingas, nes lietuvių randasi apie 4,000. Juk reikia tik norėti ir pasidarbuoti, o greit turėsime savo namą. Reikia paminėti, kad yra ir priešų to sumanymo, vienok galima tikėtis, kad visvien su laiku turėsime savo svetainę.

Fėrai nusisekė gerai. Lietuviai ir lietuvaitės noriai lankė juos. Gryno pelno liko virš \$500.

A. Z. Z.

WATERBURY, CONN.

Sausio 20 d. Aušros literatiška draugija ir choras surengė vakarą. Programa susidėjo iš dainų, monologų, eilių ir lošimo. Pirmaus buvo sulošta vieno veiksmo komedija. Dainos atliktos užtektinai gerai.

Publikos prisirinko pilna svetainė.

V. K.

PHILADELPHIA, PA.

Nesenai plačiai čia žinomų pp. Gudavičių name atsitiko nelaimė — budama arti pečiaus užsidedę ją senutė motina. Kuomet ugnį užgesino ir nuvezė ligonbutin, tai senelė greit ir pasimirė. Velionė Gudavičienė turėjo apie 100 metų amiaus.

Tegul buna lengva jai ši svetimo krašto žemelė!

K. V—kas.

ST. CLAIR, PA.

Sausio 17 d. Columbia salėje atsibuvo prakalbos. Aš irgi nuvykau jų pasiklausyti. Atėjo 7-ta val. — tai prakalbų laikas. Žmonių salėje apie keletą desėtkų. Prakalbų rengimo „vyriausybė“ tik lipa — tai ant „steidžiaus“, tai vėl nulipa ir palenda po „steidžium.“ Tuom tarpu publi-

ka sujuda ir sužiuri atgal. Ineina dvi moteris ir vienas vyras — tai svečiai iš Lietuvos. Kitaip sakant, — tai Bulota, Bulotienė ir Žemaitė. Moteris lyg nedrąsios, todėl p. Bulota prabėla: „drąsiau, drąsiau.“

Vakaro vedėjas paveda p. Bulotą po „steidžium“ ir netrukus visi susėda aplink skobnelį, kuris randasi ant „steidžiaus.“ P-ni Žemaitė apsiėngusi kaimietiška, veidas jos, išrodo linksmai.

Pp. Bulotai apsiėngę sulyg Amerikos mados drabužiais, gali sakyti „Up-to-date fashion.“ Ant Bulotienės tik mirga: „Furs, scarfs, fancy shoes,“ sijosnas iki kelių. Išrodo lyg 18 metų amžiaus mergaitė.

Tuom tarpu vakaro vedėjas jau susisuko „šmotą“ popierosi apskritą dudą ir „redi“ atidaryti vakarą, bet vis dar ko tai laukia, spacienuoja po „steidžių“ Pagalios atsistoja ant vidurio „steidžiaus“ ir prabėla: „Gerbiamieji! kalbės svečiai iš Lietuvos, ir dar aš pranešu, kad parsiduoda 3 totai ir geras namas.“ Potam kalba Žemaitė, po jos Bulotienė. Atėjo eilė ir Bulotai. Apie moterų kalbas man „nesvarbu,“ todėl ir nerašysiu: ko gero — gali dar kas pavadinti „sufragistū.“ Aš verčiau biskutį užsiminsiu apie Bulotos kalbą.

Man labiausia patiko Bulotos kalbos ta dalis, kur jis „lošė“ ironizuojančią rolę iš p. Šimkaus užsiėmimo. Tą rolę atliko tuom tarpu, kada kalbėjo apie kokį ten patriotišką straipsnį, p. Šimkaus parašytą. P-s Bulota, vadindamas p. Šimkų dudorium, vargamistra ir t. p., tai akimi mirkteleja, tai usą pakreipia, tai šypteleja, tai vėl du pirštu pakelia augstyn, kad tik išsaukt publikoje juoką.

Man išrodo, kad inteligentui iš inteligento užsiėmimo nereikėtų daryti pašaipų. Tuom labiau, kad abu yra atvykę įeškoti kąnelio duonos del alkanų. Ir tas „jieskojimas“ daug nemalonumų pridarė kaip vienam, taip ir antram.

Nereikėtų šaipytis iš p. Šimkaus užsiėmimo dar ir delto, kad jis, pajutęs intrauktu save į nelabai švarią politiką, liovėsi aukas rinkęs. P-s S. Šimkus tuomet prityrė ir daug nemalonumų, kurių nebuvo ir nėra užsitarname. Ir delėi to jis nuėjo pas svetimus — del savo kąsni duonos ir jokios lietuvių „loskos nestoja.“ Priešingai, jis stovi eilėje tų, ką skleidžia lietuvių tarpe apšvičta.

Jėigu jau Bulota juokiasi iš užsiėmimų, tai kas šiandien būtų, kad šiandieninė Bulotos karvutė (misija) užtrukų? — Juk Bulota pasijustų labai keblame padėjime.

Tą sykį galėtų pasidaryti iš „prisiažno advokato“ — zeceris, agentas arba duonkepys.

Bulota be taško.

CLINTON, IND.

Sausio 7 d. čia susitvėrė lietuvių teatrališka kuopelė iš 11 ypatų. Darbininkų „mokytojai“ stengėsi prijungti tą draugijelę prie LSS. 104 kp., bet tas jiems nepasisekė. Laikytame sausio 14 d. susirinkime minėta dailės dr. jėlė griežtai išsireiškė prieš socialistų kėsiniamsi bei jų netikusią „politiką.“ Lietuviai pradeda jau suprasti, kokios rūšies tie Markso pasekėjai.

J. Skinderis.

SEATTLE, WASH.

Vietinė D. L. K. Gedimino dr. tė turėjo savo metinį balių gruodžio 25 d. (Kalėdų dienoje). Buvo susirinkęs dailus būrelis lietu-

vijų, kurie dailiai linksminosi. Vienok žmonių nebuvo tiek daug, kaip kad kitais metais. Priežastis, rodos, yra tame, jog nuo sausio 1 d. 1916 m. Washingtono valstijoje yra uždrausta pardavinėti svaigalai. Vadinasi valstija yra „sausas.“ Taigi del tos priežasties draugystė uždirbo šimet tik \$15.00.

Taipgi buvo renkamos aukos — karės kankiniams; surinkta \$40; aukos pasiūstos Raudonajam Kryžiui į Washington, D. C.

LSS. vietinė kuopa taipgi suruošė teatrą ir šokių ant Naujų Metų; buvo lošti du veikalai: „Salemono sapnas“ ir „Kežšinga meilė.“ Apart to, atlikti trys monologai — „Senbernis,“ „Senmergė“ ir „Girtuoklis.“ Visi pušėtinai gerai atliko savo roles; matyti, kad nesigallėjo laiko pasilavinti. Žmonių buvo geras būrelis — apie 200. Atrodė, jog visi buvo pilnai užganėdinti perstatytais vaidziais. Teatras atnešė kuopai \$25.49 pelno.

Zendekas.

BUENOS AIRES, ARGENTINA.

„V. L.“ gan tankiai telpa žinios iš Buenos Aires. Bet man labai nėsmau, kad korespondentai taipgi tankiai ir negeroje švie soje mini mano vardą. Jie sako, kad aš nemoku nei rašyti, nei skaityti, kad mane socialistai prikalbinę pasidėti pinigus pas Povių ir Oną Stančikus, kurie dingę. Aš noriu pasakyti, kad aš moku rašyti, o skaityti — tai vargiai ir patis korespondentai geriau gali. Kaslink pasidėjimo pinigų, tai kad čionai mažai randasi lietuvių, o ypač nėsant man pažįstamų, tai turėjau glaustis prie nepažįstamų, kurie ir pasiavinavo mano pinigus (277 pesas) man bebūvant pas juos, bet jie nėra jokie socialistai, nei priguli prie jokių draugijų, taipgi neskaity jokių laikraščių, ir dar pyksta, jei kas skaito. Aš patyriau, kad jie ne su manim pirmo taip pasielgia. Turiu pasakyti didelį ačiū ponui J. B., su kurio pagalba man teko atgauti nors 50 pesų su policijos pagalba, nes buvo išjėškota, kad grąžintų kas mėnuo po 20 pesų. Prašyčiau gerbiamų korespondentų mano vardą nežeminti, nes aš neužsielinau pažeminimo.

Antanina Stanaitė.

Nuo redakcijos. — Kad tamtos mokate, nors nevisai taisykliškai rašyti, tai tiesa, bet jūs nejusėiomis patvirtinate tą visą istoriją, kurią musų korespondentai aprašė. Juk jūs savo laiškelyje neužginėjate, kad ne socialistai jūs prikalbino pasidėti pinigus pas tą žmogų, kur jie žuvo, o tas labai svarbu. Musų korespondentai tą parašė ne jūs pažeminimui, bet dalyko nušvietimui, ir jie neišvengiamai daleido, kad jūs nemokytą mergaitė, nes jokia siek-tiek apšvietusi mergaitė juk nepasidėd savo sunkiai uždirbtus pinigus pas tokius žmones, kurie ne tik, kad patis nemoko skaityti, bet ir iš kitų tyčiojasi, kurie skaito laikraščius. Na, bet šiuomi jau užbaigame tą istoriją, kuri ganėtinai aiškiai išsiriša, jusų, kaipo nuskriaustosios paliudijimu.

PINIGAI

Geriausiais, greičiausiais ir pigiausiais Persiuočia Pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svietai ir parduoda Šifkortes.

„VIEN LIET.“ OFISE

120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Karė Lietuvoje

(Užbaiga).

Dirbant matydavom daugybės juokingų atsitikimų, suėdavom su tolimais žmonėmis (net nuo Rokiškio), ir daug ką naujo bei liudno išgirdavom. Visur, kur tik kareiviai užėdavo, tenai, kaip jau rašiau, atsiranda visokios nelaimės: vogimai, apkalbinėjimai, pavydas, ir kas užvis liudniausia ir tragiška — paleistuvystė. Badas irgi kur-ne-kur jau grėšė (dar pavasaris buvo — kovo-vasario mėnesiai). Pagalbos iš niekur žmonės neturėjo ir niekas jais nėsirupino: kiekvienas darė kaip išmanė.

Juokinga ir pikta buvo, kaip reikėdavo arklius iš purvynų mums traukti. Inklimsta 4 arkliai į purvą su visu vežimu, augščiau stabuliu, ir nei iš vietos tuoj mus šaukia, kad eitume pagalbon. Visi kareiviai mojuoja, rėkia, šone kelio sustoję, o mes, inbridę beveik augščiau aulų, kasam purvą. Paskui atkašę nebegalim patį išlipti: jeigu trauki koją, tai čebatas lieka ir reikia batą turėti už auselių ir iškėlus koją su visu autovu dėti vėl už žingsnio klampynėn, ir tt., ir tt. Kartą tai gerai, kvatojom iš 6 žydėlių, kuriems papuolė vienas arklys prikelti iš purvyno: pakėlę arklių bando išeiti ant sausumos, o čia batai lyg prišalę, tai visi susitvėrę viens kitam už pečių traukia kojas iš purvyno. Taip jie tą klumpakojį šoko kokią valandą. Mums tiek juoko buvo, kad net šonai sopėjo, bet patiems tenai šokinėti — gal but būvę nelinksmi.

Tai tokiam purvyne dirbom veik trejetą mėnesių. Ir ką vokiečiai nedarė su tuo keliu, lyg jie padarė jį sausą ir del automobilių pravažinujamą. Ir arė, ir alkėjo ir medžius klojo, ir žabus, ir žvyra, ir valkavojo (žinoma, mums padedant).

Tankiai matydavom žmones varinėjant. Mat, sugauna kur einant be daleidimo ir vedžioja lyg dativai, kas jis per vienas. Nuveda Rokiškim, paskui Abeliuosna ir ant galo Subačiūn ant generolo teismo. Čia papumpavus vandeni (be darbo teutonai areštantų nelaiko) trejetą dienų, paleidžia su kareiviū namon. Buvo ir moteriškos šiaip varinėjamos po purvynus. Jas baudė už sviesto ir kiaušinių brangiai pardavimą, keletas buvo už kareiviū apdaužymą. Bet tas tuoj generolas namon paleisdavo.

Kaip-kada po vieną-kitą sužeistą rusą penveždavo, tai žinių gaudavom nuo tų šviežių.

Taip, kad dirbant, daug įspūdžių ir juokų turėjom. Balandžio 8 d. atskridęs rusų orlaivis pametė mums proklamaciją — vokiškai išspausių ir kareiviams adresuotą. Jose rašė, joki Vokietijoje badas ir neramumas; žmonės kelia revoliuciją ir maištus del maisto trukumo, ir valdžia su kareiviū pagalba malšina — užmuša ir žudo žmones. Kiek teisybės ten buvo — nežinia. Kareiviai čiuo tuos popierėlius ir skaitydami juokėsi, bet lenkai, rodos, tam tikėjo. Rašė ten, jog ties Verdunū guli tukstančiai teutonų ir jog veikia taps Serbija su Juodkalnija paliuosuta — žodžiu, Vokietijai greit bus galas.

Tai beveik ir viskas, ką galima sakyti apie vokiečių valdžią mūsų krašte. Žmonės jų nekentė ir laukė diena po dienos rusų grįžtant. Nieko gero mums iš savo civilizacijos neperdavė, apat varu vertimo prie gerbimo oficerių ir kad jiems būtų viskas švariai ir gražiai. Delto mes turėjom gatves valyti ir šonkelius dirbti.

stabas kalkėmis tepti, kiemus švariai užlaikyti, taip, kad oficeriū atėjus tavo turta apžiūrėti turėjo būti viskas dailu, įdant nereiktų su „kvepalų“ buteliu vaikščioti tavo gerybę apžiūrint. Pamatės oficerių, kelk kepurę. Žodžiu — jis ponas, o tu baudžiauninkas. Ne tik mes, bet ir kareiviai, kėsdavo nuo jų visokių priekabų. Visur viešpatavo badas ir pasileidimas, o pagalbos niekur kitur nēlaukė, kaip tik rusams ateinant. Žmonės sakydavo: rusai ateis, vėl gyvensime, o dabar dirbo ir lyg sapnuose, ir vis laukė rusų. Kur kareiviai nestojo, ten aš tvirtai tikiu, jog žmonės yra žmonėmis, o ne oficerių lažininkais. Ir tenai, jeigu bus suteikta su laiku pagalba nuo fiziško ir dvasinio bado, Lietuva vėl turės iš ko atgimti, kokia jau buvo pradėjus pasirodyti. Jeigu-gi ir visur yra tokios aplinkybės ir dalykų stovis, kaip Subačiūn ir apielinkėj, tai kiekvienam Lietuvos mylėtoji yra apie ką aimanuoti ir verkti.

Šiom užbaigiu savo pasakojimus, kiek galėju, tiek pasakiau. Balandžio 22 d. atėjo pas mus kareivis nuo komendanto ir liepė važiuot Amerikon. Aš pasakiau, jog be jokios žinios nuo tėvo ir pinigų mes nevažiuosime. Jis nuėšė mus atsakymą atgal komendantui, bet paskui vėl atėjo ir atnešė mamai daleidimą eiti ant rytojaus pas komendantą Abeliuose. Tasai pasakė, jog konsulas mus reikalauja, ir jog tėvas mūsų įieško ir liepia važiuot Amerikon. Davė mums į 2 savaites laiko išvažiuot, o jei ne, tai lankt karės galo. Išpradžių jis gan noriai rodijo važiuot, bet paskui mums susirengus važiuot nelabai norėjo leisti ir kalbinėjo po kareivį važiuot.

Bet turėjo leisti ir gana. O čia pasimaišė Amerikos aštri nota Vokietijai, kuri galėjo karę iškelti, tada kasžin ar butime išvažiuavę. Visi ir kareiviai ir kaimynai gana noriai atkalbinėjo nevažiuot, nes, esą, paskandys, tai kalėjiman Berline uždarys ir tt. O kiti, labiausia žydai, džiaugėsi ir pavydėjo, jog iš tos peklos galime ištrukti ir rodavijo važiuot jeigu tik galima.

Gegužio 4 d., 9:30 vakare, su visokių daleidimų pundu, sėdom traukinin ir pradėjom kelionę į Ameriką. Ryte, gegužio 5 d., buvom Radviliškyje, kur persėdę, nuvažiuovom į Kaišedorius, vėl permainę traukinius pro Kauną atvykom į Virbalį. Čia išlipom, iškratė mus, nes čia rubežius.

Pabuvę 4 savaites Friedlande, nes popierose mane įrašė už mažą vaiką, o aš jau 18 metų tai šnipinėjo, ar ne kitas važiuoju mano vietoj. Berline dar prabuvom 3 dienas, kolei pasportus susitaisėm. Paskui per Bentheimą, kur aštriau mes teutonai iškratė, per Holandiją, atvykom Rotterdaman. Iš tenai laivu „New Amsterdam“ atvykom Amerikon. Kirkwall atėmė nuo mūsų laivą pačią, Plymouth perkratė anglai popieras. Bet submarinų, ar minų nematėm.

Džiaugiaus, kad ištrukai iš tos peklos, bet kaip pamislinu, kaip broliai-lietuviai vargsta ir niekas jais nėsirupina, širdis skausmu spaudžias.

Kiekvieno lietuvio priedermė yra gelbėti Lietuvą. Jeigu galėtū suprasti kiekvienas, kokis dabar Lietuvoje vargas, ir ką lietuviai kenčia, tai nebutū už ką pešties ir žiūrėti per pirštus į žūstančią tėvynę. Reikia pačiam visi tie baisumai pamatyti ir regėti, tada galima suprasti visą kančias, nuo bado, dvasios nuslėgimo ir baudžiovos. Ir dabar

atsimindamas visas kalbas ir žodžius kalbėtus mano ar kitų, regis, jog mes pamišėliai ir buvom. Mums kartą su motina buvant Abeliuose, regis pabaigoje kovo, dagirdau tokį atsitikimą, kuriam niekad os netikėčiau.

Tą rytą buvo atėjęs bernaitis su keletu kaimynų iš Šliežiškių kaimo pasiskusti komendantui, jog to bernaičio tėvą kareivis nušovė. Dalykas buvo šitaip: Tas bernaitis su savo tėvu, kad geriau prasimaitinus, dėdavo upelį kas naktį abarą. Ir štai keletą naktių randa tinklą jau išuštintą. Tada sumanė jiedu pasaugot, nes manė, jog tai katras iš kaimynų tai daro. Nuėina juodu ir pasikavoja lauke. Tik štai pamato, jog kas ten darbuojas apie abarą. Tuoj tėvas šoko ir pabėgęs ėmė šaukti sunų skubintį greičiau vagi tverti. Kareivis, (nes tai buvo vokiečių kareivis) išgirdęs riksmą, metė tinklą ir paėmęs šaudyklą šovė, ir ant nelaimės, pataikė krutinėn. Ukinkas perkrito ir negyvas. Bernaitis išsigandęs įlindo kur ten į krumus ir, nors kareivis šaukęs ir įieškojęs, neatsiliepė. Nesurađęs jo (gal tik taip sukinėjęs) teutonas užsidėjo šiuo kart ant pečių ir tinklą su žuvimis ir nuėjo. Bernaitis tuoj nubėgo pas kaimynus ir papasakojo, kas atsitiko.

Kaimynai nurodino eiti pas etapo komendantą Abeliuose. Ir štai jie atėjo. Bet gal nieko iš to neišėjo, nes girdėjav komendantas ir perkalbėtojas (žydėlis) bangino tą vaikėžą suareštuoti, ar ką kitą padaryti. Liepė kuną nekavoti be jo daleidimo, kolei daktaras neapžiūrės. Bet tėvo tas nebeatgaivins; bernaitis liko našliaiūn, su verkiandžia motina. Reikėjo matyti, kaip kaimynai, atėję kaipo liudininkai (jų nei neklausė), keikės ir grumojo. Visi geidė keršto.

Kaip tenai išėjo, nežinau, nes išvažiuovom. Bet kam Subačiūnje pasakojau, tas išpradžių nenorėjo tikėt, tik paskui per žmones gavo visi žinot apie tą darbą.

Tai tau ir civilizacija.

Vyt. Širvydas.

ORGANIZAVIMAS LIETUVIŠKO VILNIAUS ŽEMĖS BANKO.

Kaip lietuviai, gyvenantys tėvynėje Lietuvoj, taip ir mūsų broliai tremtiniai Rusijoje, ir Amerikos lietuviai — visi pamatė ir suprato, kaip po karės Lietuvai reiks daug kredito; reiks pinigų atstatyti sugriautas ūkes, supirkti gyvulius ir padarus.

Tokį kreditą, tokias paskolas mūsų ukėms bus galima suteikti tik organizuotu būdu, įsteigiant bankas, ypač žemės banką. Lietuviškasis Žemės Bankas, kaip pats vardas parodo, bus tokis bankas, kuris skolins pinigų lietuviams mažžemiams, kiek galima menkesniu nušimčiu, parceliuos dvarus, o žemes leis ant išmokėsčio ukininkams ir darys visokias kitokias žemės operacijas taip, kad nauda būtų ir skolintojams (banko šerinininkams) ir skolinantiems (Lietuvos ukininkams).

Lenkai dvarininkai nuo senai turi Vilniuje tokį banką ir padarė didelį pinigą, ale skolindavo tik dvarininkams. Rusai turėjo Lietuvoje tokį neva valstiečiams banką, ale juomi varė tik rusifikacijos tikslą, parceliuodami ir dalindami mūsų žemes burliuokams. Po karės lietuviai-valstiečiai butinai turi turėti savo žemės banką. Turi turėti ir turės. Susinešus, ant kiek buvo galima, su Lietuvos lietuviais, vėliaus

banko steigimas buvo apkalbėtas plačiau su Rusijos tremtiniais, ypač su nariais Centralio Komiteto, Petrograde, kurie ir į valdžią tame dalyke jau buvo besikreipę. Važiuojant man su p. Yėu Amerikon, buvau inprašytu, kad kalbintuva amerikiečius prisidėti prie Žemės Banko suorganizavimo. Prirašius prie banko kelis narius Homstead, Pittsburgh'e, p. Yėas, išvažiuodamas iš Amerikos, organizavimą banko pavedė man.

Lietuviškasis Žemės Bankas bus įsteigtas visai Lietuvai. Jo centras bus Vilniuje. Pamatinis kapitalas pažymėtas \$1,000,000 (3 milijonai rub., arba apie 5 milijonai markių). Vienas šėras arba pajus kainuos 50 dolarių (apie 150 rub., arba 300 markių). Organizuojant banką, kol kas, yra renkami tik pasižadėjimai, bet kad pasižadėjimai nebutū tuščiais, tai penktą nuosimtį nuo prisizadėtiosios sumos reikia tuoj įnešti, sakysime, nuo 50 dolarių reikia įnešti \$2.50, nuo 100 dolarių — penkis dolarius.

Aš bandžiau rinkiti prie banko subskripejas tik New England'e, apygardoje New Yorko, Philadelphijos iki Baltimorei. Rezultatai yra tokie. Viso ikišiol (18 d. sausio 1917 m.) prisizadėjo prie Lietuviškojo Žemės Banko 142 nariai, kurie prisizadėjo sudėti \$55,000. (Penktą procentą žadėtosios sumos (išskyrus vieną ar du, kurie dar čekių neprisiumtė) vis įnešė.

Kada bus surinkta bent 100,000 dolarių pasižadėjimų, visi banko nariai arba šerinininkai gaus užkviėtumus suvažiuoti į susirinkimą, kuriame bus aptarta tolesnis banko veikimas, minėtinai, kada ir kaip surinkti pinigus ir kur juos, kol Vilniuje bankas nebus atidengtas, tuom tarpu čia saugioje vietoje padėti.

Kadangi bankas operuos Lietuvoje ir surinktuosius Amerikoje dolarius visgi reikės išmainyti į Europos pinigus, tai butū gera, kad mes kuogreičiausia reikalaujama sumą surinktume ir tuoj, kol dar Europos pinigų kursas nepakilo, juos į markes arba į rublius išmainytume.

Kurie iš lietuvių norėtų prie banko kaipo šerinininkai prisidėti arba kurie norėtų gauti apie steigiamąjį banką kokius paaiškinimus, malonėkite kreiptis žemiaus paduotojų adresu:

Kun. Jonas Žilinskas,
50 W. 6th Str., So. Boston, Mass.

LAISKAŠ Į ADMINISTRACIJĄ.

Newark, N. J. I-21-17.

Gerbiamieji: —

Prisimėnū Tamistoms už sekantius metus ir podraug išreiškiu didžiausią pagarbą už užlaikymą jusų laikraščio švarium. Laimingai gyvuokite ir darbuokitės, o mes stengsimės paremti jusų darbą.

Su pagarba
J. V. Podžiunas.

ISMOKITE SOKTI STERNO SOKIŲ MOKYKLOJE.

Sokimas dabartiniu laiku labai inėjo madon. Kad mokėt sokti daug kartų prisieina įieškoti gero mokytojo, kuris i to ir gyvena. Sterno mokykla randasi 950-952 Broadway ir jau nuo 36 metų gyvuoja. Jis mokina jau nus ir senes labai greitai imokina. Per vasarą jis laiko savo mokyklą Newporte, L. I., kur yra išmokines daug augštos luomos žmonių. Mokina visokius sokius, kaip paprastus ballinius, taip ir teatrų sokius. Kuris norėt daugiau žinot apie šią mokyklą tesikreipia per telefoną Bushwick 4943, kur suteiksime visas informacijas. — Apgars.

KUPRELIS

Ši puiki apysaka, parašyta garsaus Lietuvos vaizdelių rašytojo *Igno Seimiaus*, yra viena iš jautriausių ir puikiausiai atvaizduojančių Kuprelio gyvenimą, jo meilę ir prisirišimą prie savo šalies; jo prietikus ir meilę su jauna Kaze; paskui įsimaišymas judviejų tarpan kito, kurio pusėn nulinksta Kazės širdis — jis išveda Kuprelio mylimąją Kazę. Paskui Kuprelis užbaigia savo gyvenimą. — Ir štai kaip apie tai sakoma pačioje knygos pabaigoje: „Maluno nulauzti sparnai guli ant žemės... Va, ant vieno sparno juoduoja kas... rankas išskėtęs-nuleidęs... tai jis — tai Kuprelis.“

Toki liudna vargšo Kuprelio-maluniko gyvenimo uždanga nusileidžia ir jis tampa nepernašamos meilės auka...

Ir taip per visą knygą driekiasi galas nuo galo širdį veriantis paveikslai, vaizdai, ir skaitydamas pats rodos tą viską savimi pergyveni, jauti...

KUPRELIS — tai didelė, 258 puslapių knyga, aiškaus, gražaus darbo ir labai lengva skaityti. Daugelis, kurie tik KUPRELĮ skaitė, nuo pat jos išleidimo iš po spaudos, iki šiandien neužmiršta ir laiko tai geriausiu veikalū, kokis ikišiol galėjo inėti į lietuvių literatūrą.

KAINA 75c.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

MOTERIS.

JOS GYVENIMAS, SRYTIS IR JOS PASLAPTIS

Šią knygą parašė Doktoras E. Žozanas, o lietuvių kalbon išvertė P. N.

Šioje knygoje parodyta, kaip reikia auklėti dukteris, kad jos taptų geromis motinomis, kad gimdytų sveikus vaikus, ir ką reikia daryti, kad jos būtų gražios.

Šioje knygoje parodyta: kada merginos turi ištėkėti ir ką reiškia jų gyvenime lytiškas klausimas.

Kas yra mėnesinės ir ką jos reiškia moteries gyvenime.

Neštumas.
Gimdymas ir nekuri os ligos.
Neštumo ligos.
Lytiškosios ligos ir tt.

Šią knygą turi perskaityti kiekvienas suaugęs žmogus. Nežinant pačių svarbiausių reikalų, negali žmogus laimingai gyventi.

Ši knyga, tai tos rūšies pirmutinė lietuvių kalboje.

* Prekė: apdaryta 75c., be apdarų 50c.

Kuris užsirašys „Vienybė Lietuvninkų“ ir užsimokės \$2.00, gaus šią knygą DOVANŲ
120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

Išėina kas sėreda iš Brooklyn, New York.

Prenumerata Metams:

Suvienytose Valstijose	\$2.00
Europoje ir kitur	\$3.00
Kanadoje	\$2.50

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

J. J. PAJKSTIS & CO. (Inc.)

120-124 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telephone 2421 Greenpoint.

AR REIKALINGI EUROPOJE ATSTOVAI NUO AMERIKOS LIETUVIŲ.

Kaip jau žinoma vyriausios politiškos valdybos, kaip iš tautiečių pusės, taip ir iš katalikų nutarė dabar siųsti savo atstovus Europon, kurie kartu su Europos lietuviais galėtų darbuotis, kad po šios karės Lietuva ingytų neprigulmybę. Daugelis veikėjų abejoja ar neberekalingai bus panešti iškaščiai, juk dabar dar tikrai nežinome nei kur, nei kada įvyks taika. Užmetama ir tas, kad, girdi, ir pirmiau siųsti atstovai labai mažai naudos atnešė. Todel mes truputį pakalbėsime apie tai.

Kad dabar nėra žinoma, kada ir kur bus taika, tai tiesa. Washingtono valdžia su prezidentu Wilsonu priešakyje judina tą klausimą, bet visgi kol kas nieko nėra aiškaus. Aišku tik tai, kad vargiai jau neutralės valstijos nustos judinę tą klausimą. Ateis pavasaris ir vasara, prie kurių dabar kariaujančios tautos taip ruošiasi, įvyks keletas didesnių mušių ir, galima tikėtis, rudeniop prasidės tikros taikos derybos. Juk pasaulyje, kas turi savo pradžią — tai turi turėti ir pabaigą. Negali juk ši karė amžinai tęstis. Taigi ji turės pasibaigti ir tai nežūlgo, nes jau kariauninkai gana privargę ir nuilso.

Iš dabartinių nuotikių, mes lietuviai tegalime tikrai pasidžiaugti, nes nei viena pusė nepaima viršų, nei viena pusė nėra pergalėtojai. Jei nei viena pusė nepergalės, tai mums lietuviams išeis geriausiai. Jeigu gi kuri pusė pasiliktu pergalėtojai, tai jau ta pusė ir padiktuotų taikos sąlygas mažai atsižvelgdama į mažąsias tautas. Bet tai tik spėjimai, o dabartis rodo, kad nėra nei vienoj pusėj pergalės ir tuom turime remtis.

Kaip kiekvienas gali nuspėti, kad dabar visose kariaujančiose tautose, eina labai didelė agitacija už taiką. Žinome iš laikraščių, kad yra didelės taikos partijos visose šalyse. Vokiečiai net agituoja, kad padaryti paskirą taiką su Rusija. Jei jau yra agitacijos už taiką, o taika be sąlygų juk negalima, tai aišku, kad dabar kristalizuojasi mintis kokiomis sąlygomis bus susitaikyta. Ši Europos mintis susikristalizuos į tai, kad Lietuva turi gauti neprigulmybę, tai mes ją gausime, jei ne — tai ne. Taigi, dabar reikia ir parodyti pa-

sauliui, ko mes lietuviai norime, reikia daryti intekmė ant tos kristalizacijos, kad ir mes tenai pakliutume, kaip po paskiras kristalas. Jei to nepadarysime, tai taikos konferencijoje mes nieko ne gausime. Taikos konferencija juk remsis Europos minčia. Prisirengimas, juk daugiau reikiama, negu pats veikimas.

Taigi reikia, kad kas nors dirbtų Europoje del Lietuvos. Mes amerikiečiai turėtume pasiųsti Europon ne porą savo atstovų, bet keletą, nes juo daugiau nuvažiuos, tuom daugiau bus nuveikta, tuom daugiau laimėsime.

Negana dar to. Mums lietuviams reikia sudaryti Lietuvos Tautos Tarybą, kuri galėtų kalbėti ir dirbti visų lietuvių vardu, tai yra Europos lietuvių ir mūsų vardu. Tokia taryba jau susidarė Šveicarijoje, ji turi savo atstovus didžiausiose Europos miestuose. Jei Europos lietuviai sudarė tokią tarybą, tai tik turbut jie matė tame didelį reikalą. Žinome, kad jie turi begales darbo; jiems stokuoja darbininkų. Taigi mes amerikiečiai ir turime duoti jiems darbininkus, kurie kartu ir mus galėtų atstovauti. Amerikiečiai juk negali savistoviai veikti, jie visame kame turi prisilaikyti europiečių; mes juk esame tikrai dalelė didelio kuno. Visą tautą mes galėtume atstovauti tikrai tuomet, jei europiečiai taip būtų suvaržyti, kad nieko negalėtų veikti. Bet jei jau jie veikia, jei jie sutvėrė visų lietuvių Tarybą, tai mums kaipo neutrališkos šalies laisviems gyventojams prisieina tikrai tą darbą remti. Neprisidėdami ir nesiūsdami savo atstovų mes pasirodytume ignorantai.

Ot, delto tai katalikai siunčia savo atstovus, delto tai nuo tautiečių važiuoja Dr. J. Šliupas.

Visa bėda, tai tikrai lėšų klausime. Nejaugi visuomenė nesupranta to reikalo, kad dabar labai daug lėšų reikia? Juk atstovai turės daug išlaidų, reikės matyti augštus valdininkus, reikės važinėti po Europą, reikės išleidinėti memoriamus, deklaracijas, brošiūras. Gal reikės kur įsteigti ir neperiodišką laikraštį. Žinokim, kad be lėšų nieko nepadarysi, o mūsų inteligentija juk ne turtoaliai, jie jei ir norėtų visą savo turtą pašvesti tam reikalui, bet negali, nes jo neturi. Taigi kuodaugiausiai draugijos klubai ir pavieniai dėkite

pinigų politiškais reikalams; dabar prasideda tikras veikimas. Dėkite į Lietuvos Neprigulmybės Fondą, kurio sekretorium yra p. J. Sekevičius (101 Oak Str., Lawrence, Mass.)

Tas, ką srovės nesusitaikė čia Amerikoje, mažą intaką teturi. Jei ir būtų susitaikė, mažai ką daugiau būtų buvę galima nuveikti. Visvien būtų reikėję siųsti atstovus Europon. Nesipykime delto, bet tik dirbkime. Lietuvių Tautos Taryba tik viena gali kalbėti visų vardu, ir joje, kaip matyti, visi susitaikys ir dirbs.

APIE RUSIJĄ.

Kas dedasi Rusijoje, mums labai turėtų apėiti, nes nuo to priklausys greitesnė, ar tolimesnė taika. Kas tēmija didžiausius anglių laikraščius, tas aiškiai mato, kad dabar tenai dedasi kas tai nepaprasto. Čia buvo ministrų pirmininku Štuermeris, jį pakeitė radikaliskesnis Trepovas, tas vėl griuvo ir užėmė jo vietą tikras reakcionierius Galyčinas. Dabar jau vėl jis griuva ir kas bus ministrų pirmininku — nežinia. Duma — tai pergali valdžia, tai valdžia Duma. Visoj Rusijoje sujudimas, agitacijos už vokiečius, atviros kalbos už revoliucijos sukėlimą. Vėl laikraščiai praneša, kad Rusijos didesniuose miestuose tiesiog negirdėtas brangumas, sako sviesto svaras daėjo iki 6 rublių, o vienas kiaušinis iki 30 kapeikų. Gyventojai badauja, renkasi į burius, išplėšia krautuves ir nei policija, nei kariumenė nuo to nesulaiko, nes juk vis vien mirti reikia; nuo kulkos mirti dar patogiau, negu iš bado.

Šios žinios neaiškios, nepatvirtintos, bet reikia gi žinoti, kad jas neišleidi. Reikia žinoti, kad jei ir būtų jos teisingos, tai oficiališkos „sferos“ visvien jas užginčytų. Vienu žodžiu, reikia manyti, kad dabar Rusija yra anarchijos išvakarėse, jei ne pačioje anarchijoje. Pribuvę iš Rusijos žmonės aiškiai ir su įsitikinimu tvirtina, kad Rusijoje neišvengiamai kils revoliucija.

Tokių Rusijos stoviu labai susirupinusi Anglija, ir Francuzija. Jų nekurie politikos žinovai jau aiškiai tvirtina, kad Rusija bus priversta pasitraukti iš sąjungiečių sąryšio ir paskirai užverti taiką. Jei taip būtų, tai labai keblame padėjime atsidurtų sąjungiečiai ir jie taip pat būtų priversti taikytis.

Vienok šitos visos žinios, kaip sakėmė, neoficiališkos. Vienas tikrai aišku, kad Rusijoje dedasi kas tai nepaprasto, bet kas tikrai, nieko negalima žinoti. Todel reikia būti pasirengusiems kas valanda laukti seneceacijinių žinių. Dabar dalykai taip greitai bėga, kad nors šiek tiek nuodugniau juos sekti, tai reikia daug darbo ir atsidėjimo.

Kaip ten nei bus, bet iš visų kalbų, iš viso pasaulio minčių jau pradeda matytis, kad Europa pradeda ineiti į naują gyvenimą, ir po

karei reikia laukti daug radikališkų permainų.

ATBUDIMAS.

Pereitą savaitę prezidentas Wilsonas sėnate laikė ilgą prakalbą, kurioje vėl viskas buvo nukreipta į tai, kaip sutaisyti kariaujančias Europos tautas. Ta Wilsono kalba gana indomi ir gera. Jis nurodė, kad jei kuri nors pusė bus pergalėta, jei kuri bus priversta taikytis, priimti taikos išlygas, tai tokia taika neišgalai tėsis, nes nuskriaustieji ruošis prie kitos, dar didesnės karės, kad sugrąžinti jiems prigulinčias tiesas. „Taika turi įvykti be pergalės“ — sušuko prezidentas, ir tą taiką turi garantuoti visos pasaulio liauos, susidariusios į vieną galingą lygą.

Ta kalba dabar, kariškame indukime, išrodo niekniekiu, bet visgi Europos spauda atkreipė į ją atidą, svarsto ir reikia tikėti į žmonių kilimą, tai yra į tą, kad angsčiau ar vėliau žmonių sueis į vieną lygą, kuri užgvarantuos kiekvienai ir dideliai tautai liuosą vystymasi ir gyvenimo tiesą.

Vėl laikraščiai praneša, kad Europos svirnas, kuriuomi daugiausiai Anglija naudojami, jau bunda iš saldus miego ir reikalauja sau neprigulmybės. Indų — tai milžiniška tauta, turi labai gilią kultūrą, religiją ir viską, kas tautai reikalinga turėti. Pranešama, kad tenai šaukiamas susivažiavimas, kur tik vienų atstovų susivažiuosią į 10,000 žmonių. Kas gi bus, kad tuksantčius metų miegojusi tauta, o kyla iš miego ir reikalauja sau teisų. „Kas bus, kas bus?“ — šaukia susirupinę Anglijos politikieriai ir valdovai.

Vėl eina gandai, kad ir Pietinės Afrikos kolonijos kyla prieš Angliją ir nori atsiskirti nuo jos. Tie gandai juk ne iš piršto išlaužti. Jie neaiškūs, bet matomai, kad tenai bręsta nepriklausomybės mintis.

Ši karė nors nuneš milijonus gyvasčių, bet ji ir daug duos. Duos daugiau, negu bent kas gali tikėtis. Ji pabudins visą pasaulį iš miego. Nebereikalo karikatūristai jau piešia paveikslus, kad po šiai karei karaliai savo vainikais ir sostais galės pėčius pakurenti.

Į kokias gyvenimo formas išilies ateitis, dabar sunku permatyti. Bet reikia kiekvienam supratančiam šių laikų svarbumą stengtis, kad iš šių visų nelaimių, iš šių visų kankynių, aukų būtų daugiausiai naudos. Jei jau šiandien brangi kaina mokama, tai ateities prekė turi būti tos kainos verta.

Peržvalga

// Neišlaikymas nuomonių.
Neperseni „Ateit.“ išspausdino straipniuką, kuriame parodė, kad socialistų sufanatizuotas minias tegali vesti tikrai dar didesnė fanatikai vadovai. Mes pridurtume, kad dar į didesnį fanatizmą.

„Naujienos“ gi tą straipsniuką kritikuoja, jis joms nepatinka, bet visgi jos išsitaria, kad ta „Ateities“ teorija gal būtų ir gera.

Nekalbėsime jau ką gero ir ką blogo duoda žmonijai fanatizmas. Mes matome tikrai didelį prieštaravimą pas socialistus. Mes juk gerai žinome, kaip visur ir visuomet pas socialistus buvo šaukiama prieš fanatizmą, žinoma — prieš katalikų fanatizmą. Bet dabar jau pripažįsta, kad socialistų minios sufanatizuotas, ir kad reikia dar didesnių fanatikų, kad jas vesti. Vadinas socialistai patys prisipažįsta, kad jie yra sufanatizuotų katalikų laipsnyje.

Logiškai išeitų, jei jau šaukti ir kovoti prieš kieno nors fanatizmą — tai reikėtų prisilaikyti taip pat ir link savęs. Jeigu gi fanatizmas yra žmonių gerove, kad jis ką nors žmonėms duoda, tai reikėtų būti dar didesniais fanatikais ir nesukauti prieš jį.

Dabar prisilaikoma dvilipiai. Kitų fanatizmas tai blogas, mano gi fanatizmas tai geras.

// Apie Rusijos socialistus.

Dabartinė karė apskritai padarė blogą intaką ant visos Europos socialistų. Jų idealai sušvyravo, jiems atsidengė tas, ko jie pirmiau nematė. Tas pats atsitiko ir su Rusijos socialistais. Jie pasidalino į dvi griežtas sroves: vieni apsigynėjai („oboronovcy“), o kiti nesipriešinantys („neprotivleny“), arba kaip juos tankiai vadina „porožencai“. Pirmieji stovi už tai, kad reikia kariauti, stovėti už tėvynę. Antrieji gi sako, kad jei dabar kariauti, tai stiprinti naminę reakciją. Vienu žodžiu, kaip kad mūsų socialistai iš principo daro, nors tą principą nuo visuomenės nori paslėpti, — kad šelpti Lietuvą, tai stiprinti jos konservativiškus gaivalus. Pirmieji, tai yra gryniosios šalininkai, ir tokius antrųjų užmetimus ašsako, kad jei kariauti, tai viską užvaldytų vokiškasis imperializmas, kuris yra blogesnis už naminius reakcionierius.

Tokių tai ginčų ir svyravimų metu išėjo iš po spaudos garsaus rusų socialisto Plechanovo knyga: „Social-demokrato dienininkas“, kuriame jis aiškiai ir pertikrinančiai parodo antrųjų, tai yra „poražencų“ neteisingumą. Visas kalbas apie nekariavimą jis vadina pseudo-radikaliskomis frazėmis.

Žinoma, reikia laukti, kad tokį Plechanovą mūsų socialistai pašauks social-patriotu, gerai bus dar jei nepilipys koki stiprų epitetą. Bet aišku, kad, anot pačio Plechanovo, kas blaivai žiuri, tas mato, ir nėra ką atsižvelgti į apšvaigiusius pseudo-progresizmu.

Plechanovas gyvena užsieniuose, tai nuopula mintis, buk jis buvo verčiamas tai rašyti. Rusijoje išeimantis socialistų „Sovremeny Mir“ irgi to pat prisilaiko.

// Na, tai ir kovos įrankis!

Į mūsų rankas pakliuvo mažytelė brošiuraitė lenkų kalboje: „Polska wiara w Ameryce.“ Tą brošiuraitę kun. Jonušas, Forest City klebonas, dalino savo sulenkėjusiems parapijonams. Ją, matomai, jis pats ir parašė, nors pažymėta, kad tai kun. Radziwill'o parašyta. Tai kurioziška brošiuraitė.

Pirmiausiai kalbama, kad „Polska wiara“, nors prarado Kriokavą ir Warszawa, bet užtai ji bujėta Vilniuje, Kaune, ir Suvalkijoje. Toliau parodoma, kad ta „polska wiara“ yra niekuom

daugiau, kaip Lietuvos polonizacija. Yra joje ir gana kurioziškos ištraukos, kaip kad ta polska wiara mokina: „Bijcie bracia wszystkich litwinow, ktorzi we wlasnym, od Boga nadanym języku chwala Najwyższego.“ Na, ir tam panašiai.

Tas kuriozas prieš polska wiara būtų nieko, jei jame nebūtų provokuojamas lietuvis vargonininkas, kuris vargonininkauja pas lenkus tame pat mieste ir kuris buk prigelbsti lenkų klebonui „palovac na litewskie dolary.“

Tai nevykusi satyra ant polskos wiaros. Stebėtis tik reikia, kaip lietuviai katalikiški kunigai griebiasi nevykusios kovos su savo priešais.

// Meldžia papiežių.

Kun. J. J. Jakaitis ir Dr. J. Bielskis, varde visų Amerikos lietuvių katalikų, sutaisė prašymą papiežiui, kuriame maldaujama apaštališkojo sosto, kad nuskirtų dieną, kurioje visame pasaulyje katalikiškose bažnyčiose būtų renkamos aukos sušelpimui badaujančių lietuvių. Jiedu tą peticiją intekė apaštališkam legatui Amerikoje, kuris jau jiems pranešė, kad tą peticiją pasiuntęs šventam tėvui savaitė atgal.

Jei papiežius paskirtų tokią dieną lietuviams, tai tuomi dikčiai būtų sušelpti Lietuvos žmonės. Bažnyčiose visgi nemažai buvo surinkta lenkams ir belgams.

// Kapsukas ir socialistiškoji spauda.

Pirmiaus kol p. Kapsuko nebuvimo Amerikoje, socializmo vyriausiu žinovu buvo p. Grigaitis. Net ir Pruseika neišdriso jam priešintis. Atvažiavo p. Kapsukas ir pirmenybės palną reikia jau pasodinti. Na, ir kilo ginčai tarpe visų socialistiškų laikraščių.

Mūsų nuomone, nors p. Kapsukas ir ne tais keliais eina, nors jo veikimas neprisve prieš ko nors pozityvio, bet jis turi principą, daugiau pasakysime — jis yra fanatikas, bet niekad jis sau neprieštarauja. Tuom tarpu kiti laikraščiai, kaip va „Keleivis“ — tai tik socialistiški biznieriai. Galima dabar iš socializmo idėjų padaryti biznį, na ir daro.

// Iš A. M. Martaus veikimo.

Mums tapo prisiūti provincijos miestų angliški laikraščiai, kurie gana plačiai rašo apie lietuvių ir Martaus prakalbas:

„Sheboygan Press“ — indėjo beveik visą A. Martaus prakalbą sutrauktoje formoje.

„Kenosha Eve. News“ — ant pirmos vietos išspausdino beveik visą kalbą, parašė gana ilgą straipsnį, kaip daug lietuvių yra nukentėję nuo šios karės.

„The Milwaukee Sentinel“ — irgi gana patogų ir lietuviams prielankų straipsnį indėjo.

Apskritai imant, p. A. M. Martaus veikimas visais atžvilgiais atneša gerus vaisius.

// St. Šimkus atsiskakė iš vietos.

Mes sužinojome, kad žinomas St. Šimkus atsiskakęs iš vargonininko vietos ir važinėsiąs po lietuviškas kolonijas su prakalbotomis.

REIKALINGAS gerai patyręs Linotype'istas. Vieta ant visados ir gera alga. Atsišaukite tuojau.

„DIRVA“
204 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

// Nuskriaustųjų tautų konferencija.

Atsibus vasario 1 d. Dalyvauja lenkai, žydai, latviai, suoniai, ukrainiečiai azijatai ir tt. Atsibus McAlpin hotelyje, New Yorke.

Nuo lietuvių dalyvauja p. M. Šalčius.

//Kun. Bartuška išvažiavo.

Jis išvažiavo tiesiai Francuzijon. Iš ten Šveicarijon.

//„Vien. Liet.“ bus oficialiu Centralio Komiteto organu.

Joje tilps visoki reikalai. Ne užilgo tilps indomus straipsnis.

Troškimas Nežinomojo

Žmogaus siela iš amžių yra prigimus trokšti nežinomojo. Žmogus visuose amžiuose, visuose savo istorijos perioduose troško darsižinti tą, ko jis dar nežino, troško ingyti didesnę ir platesnę pasaulio supratimą, pažvelgti į tas platybes, kurios nepasiduoda žmogaus jausmams. Kad taip buvo, tą mes žinome iš seniausių istorijos palaikų-legendų, tas pasikartoja ir dabar.

Per išstisus tūkstančius metų istoriško žmonių besivystymo niekad nebuvo nuslopęs žmogaus troškimas pažinti nežinomąjį. Nėra tos gyvenimo, mokslo ar dailės šakos, kur tas nežinomojo troškimas nebūtų neužkariavęs sau pirmąją vietą. Jis pirmoje vietoje stovi ir religijoje, ir moksle, ir technikoje, ir dailės srityse, ir paprastame kasdieniniame gyvenime. Ypač šios galdynės žmogus bando laužyti viską, kas yra sena ir gylimasi į nežinomąjį. Žmogų neužganedina šiltos ir ramios vietelės, jis trokšta į jėgą. Žmogaus siela jėško pavojų, vargų, nelaimių, kad tik pasiekti nežinomąjį.

Dirstelkim į šiandien religijoni žmonių judėjimą. Žmonija ko tai jėško, į nieką neatsižvelgdama sutrauko visus ryšius su istoriškais viespataujančiomis bažnyčiomis ir vardan. Kof Vardan religijinės tvarybos. Kunigai neužiganedina senomis bažnyčios ribomis, ir ypač naujoji karta kitaip aiškina tas pačias bažnyčines teisybes, apeigas priduoda gilią prasmę, skrajuoja padangėse.

Dabartinis mokslas galutinai jau atsisako nuo pereitime šimtmetyje isviešpatavusio pozitivizmo ir materialistiskųjų burtų. Juk taip dar senajai buvo už nieką laikoma viskas, kas tik netilpo į siauras materializmo ribas. Viskas kq materializmo teorijomis nebuvo galima išaiškinti, viskas skaitėsi burtais, prietariais, ir j tai nebuvo kreipiama jokios dōmos. Net tie, kurie bandė į prietarų prasmę isigilinti, budavo pa juokiami ir delto tai turėjo skaudžiai nukentėti daugelis mokslo vyrų. Vienok šiandien tie taip vadinami „prietariai“ ūzima mokslu knone pirmą vietą, jie tyrinėjami, iš jų daromi moksliskai išvedimai.

Menas ir dailė dar labiau ne gu mōkslas atsisako nuo senų inpročių. Dailė jau net pradeda peržengti per jaučiamojio pasaulio ribas, kad inkunyti savyje viršjaučiamąjį nežinomąjį pasaulį. Tik prisizūrėkime taip puikiems ir giliems Čiurlionies paveiks-lams. Apie juos nieko tikro negalima pasakyti, jie beveik nesuprantami, bet jaučiame, kad juose yra kas tokio, kuris nepasiduoda žmogaus jausmų kontrolei.

Dvidešimtamete metašimtyje jei yra žmonijoje brolybė, tai tikrai viename visų žmonių geidulyje --

troškime nežinomojo. Ne kuom kitu galima išaiškinti ir tokius apsiroiskimus, kaip atradimas šiaurinio ir pietinio žemgalio (poliuso). Nors ir žuvo virš 500 šimtų žmonių, kol likosi atrastas šiaurinis žemės mės poliusas, bet visgi pagaliaus ji palytėjo žmogaus kojos. Ką gi ten žmogus rado? Nieko daugiau, apart ledinių kalnų, bet žmogaus dvasia tolei nerimavo, kol jis nedasižinojo, kas gi ten yra. Žmonija per visus savo laikus labai panaši į kudiki, kuris prašo tėvo sumušti lėlės galvą, kad darsižinoti, kas gi toje galvoje yra, nežiurint į aiškiausius tėvo išvadžiojimus ir preparodumus, kad ten nieko daugiau nėra, kaip tik molio medžiaga.

Paimkim kad ir neinteligentiškiausią orlaivių valdytoją, lakuną ir užklauskime, del ko jis skrenda padangėse. Jis kiekvieną valandą gali juk kristi žemyn ir neišvengiamai patikti mirtį, kaip patiko mirtis daugelį lakunų. Toks lakunas tankiausiai nesupranta dvasio prigmaties, vienok jis betrokšdamas nežinomojo skrenda padangėse ir stato pavojun savo gyvastį. Nors ir neinteligentiškas būtų toks lakunas, bet jis tikras auklėtinis šios galdynės, jis pilnai perimtas troškimu nežinomojo.

Dirstelkim į šią karę. Mes labai abejojame, kad žmonija šios karės pabaigos geistų labiau delto, kad ji pati per save yra bloga, negu kad geidžia belaukdama, kas gi bus po karės. Šiandien milijonų žmonių gilumoje yra tik vienas galingas klausimas: kas gi bus po karės. Tikrai niekas nežino, kas bus po karės, yra tik spėjimai. Jei žmonija žinotų, tikrai žinotų, kas bus, kad būtų persitikrinusi, kad tikrai taip, o ne kitaip bus, tai yra, kad tas, kas po karės bus, būtų žmonijai žinoma, nebūtų taip laukiama karės pabaiga.

Troškimas nežinomojo yra svarbaisiu dailktu, stumiančiu žmoniją progresu keliu. Tikrai tas troškimas nežinomojo, žingeidumas sutvėrė visas mokslo šakas, tvėrė meną, dailę. Jis gimdė išradėjus, padarė revoliuciją, technikoje ir apskritai visame žmonijos gyvenime. Troškimas nežinomojo veikė visose galdynėse ir šiandien jis veikia labiau, negu kada nors.

Skraudys Ruožsi iš Dabartinės Karės

Jau apie pustrėčių metų praejo, kaip prasidėjo europinė karė, o jos pabaigos vis dar nematyti. Kiek per tą laiką užmušta, kiek sužeista, kiek kanKinasi nelaisvėje!... Užmuštieji ilsisi ramiai, bet tie milijonai sužeistųjų — ką jie dabar jaučią?!

Štai keli ruožai iš visavietinės karės lauko.

Toli nuo karės lauko randasi jaunas Francuzijos ofieieras; karės medaliai už narsumą puošia jo krutinę, — bet jis turi jau tikrai vieną koją. Liepos mėn. 1914 m. jis buvo internacijonališkas socialistas. Tai karštas Russo ir Prudono pasekėjas. Del jo pagieža prieš vokiečius ir troškimas atsiimti Elzas-Lotaringiją — tai anachronizmas. Jo mintyje rubežius upės Rheio srityje, tarpe Vokietijos ir Francuzijos, nieko nereiskė. Jo mintyje vokiečiai darbininkas ir francuzas darbininkas buvo lyg broliai, — viens ir kits taip pat mylėjo savo šeimyną ir namus, viens ir kits turėjo tuos pačius ilgėji-

mus, pasiryžimus ir viltis, — priegtam, nei vienas, nei kitas neturėjo mažiausio noro viens kitą užmušti, nužudyti...

Rugsėjo mėn. 1914 m. tas pats jaunas vyras gulėjo apkasuose netoli Aisne upės. Vokiečiai buvo atmušti nuo Marne, bet naujos eilės dar nebuvo sutvarkytos. Bėgyje dviejų savaitių jis nebuvo nusiavęs nuo kojų autavų ir buvo beveik nemigęs. Bile mirutą laukė jis iškilimo naujo mušio. Kad prašalinti užklumpantį miegą, nuolat jis šaudydavo į arti jo buvusius mažus krumus, tarpe kareivių eilių.

Kada gi kareivių eilė pradėjo žengti pirmyn, už mažų krumų jis rado šešis negyvus vokiečių kareivius. Kišeniuje vieno iš jų atrado jis nepabaigtus rašyti laiškus, kuriuose buvo rašoma apie motiną ir penkis kudikičius, kurie daugiau nebematis maitintojo — vyro ir tėvo.

Taipgi buvo surasta pora nuneigstų vilnionių pančiakų. Jisai paėmė popieras ir pančiakas. Dieu! švintant, kada jau buvo palyta kiek pamiegoti, nusiavė jis, čebatus, sušildė nutirpusias nuo šalčio kojas ir užsimovė vokiečio pančiakas. Kaip gerai jis tada jautėsi!... Tai pirmutinį kartą pajuto jis koki tai pasitenkinimą per ilgą-ilgą laiką.

„Umai sėdausi, atbudęs iš miego, apimtas neišpasakytos baimės, — pasakojo jisai amerikiečiui. — Atėjo man mintin, kad tai aš užmušiau tą tėvą bei vyrą ir paėmiau tas pančiakas, kurias te motina buvo pagaminusi jam. Ir aš jaučiausi gerai, kad aš ingijau jas. O juk prieš šešias savaites tas vyras buvo mano brolis!“

„Aš jau negalėjau užmigti. Neįstengiau atsikratyti nuo tos minties. — Jeigu karė bėgyje tokio trumpo laiko padarė mane tokiu, tai kokiais taps tie, kurie kitaip manė apie karę ir kurie niekad nesvajoto apie tikrą brolybę, kaip aš. Į ką gi bus panašūs tie mano vientaučiai ir kiti Europos vyrai po mėnesių, po metų tos baisiausios skerdynės?“

Jis nėra jau kareiviu, bet deli sunkaus sužeidimo tapo nelaimingu ir išrodo pasenusiu.

bet amerikietis sutiko kitą jauną, drūtą vyrą, kuris taipgi buvo toli nuo karės lauko. Jis išaiškino, jog buvęs „mokytoju“, bet jo pažiūros ir dalykus buvo žymiai persimainiusios.

„Matai, Tamsta, — aiškino jisai, — durtuvas yra neparankus epkasuose bei tranšėjuose. Kujai ir ilgi peiliai daug patogūsni. — Aš paimu, duokim, jaunas krikščionius, — sarkastiškai tardamas paskutinį žodį tėsė jis, — ir išmokinu juos, kaip nusikreipti į šalį nuo vokiečio durtuvo ir tuom pačiu laiku perdurti jį ilgų peiliu. Labai-labai užimantis dalykas.“

Kitas jaunas francuzas važiavo vežimėlyje, pasiguldęs porą krinkiu prie šalies. Pamačiusi jį sena moteriškė, prisiartinus prie jo, uždėjo ranką ant peties ir tarė: „Dievas su jumis, mano sunau. Jūs esate vienas iš mūsų narsiųjų apgynėjų. Aš atidaviau du sunu del tvėrynės. Tegul Dievas jums padeda.“

Sužeistasis tik perveriančiai ir skaudžiai pažiūrėjo į ją šaltomis, sausomis akimis.

„Ačiū jums, — atsakė jisai, — bet nėra jau Dievo — Jisai mirė rugpjūčio mėn. 1914 m.“ Amerikietis, kuris pasakojo šituos prietikius dabartinės garsios karės yra profesoriūm viename iš

žymesniū Amerikos universitetų. (Iš „The Evening Mail“ — N.Y.)

F. A. A. K-tė.

GRĮŽTANT Į LIETUVĄ.

Ponas J. Butkus „V. L.“ No. 2 patalpino gana gerą straipsniuką, kuriame nurodė organizativiską darbą. Sulyg jo nuomonės yra daug geriau čionai susiorganizuoti kuopomis ir grįžti Lietuvon, ir tenai kuopomis apipirkiti žemę ir ją išdirbinėti. Toks planas yra gana geras. Bet leiskite ir man išreikšti savo mintis tame klausime.

Mes lietuviai esame prisiiršę prie žemės ir jos vertę labai gerai suprantame. Žemė yra mūsų motina. Ir mes lietuviai daug labiau prisirišę prie žemės, negu paprastai manome. Delto, kad mums Amerikoje prisiaina dirbti dirbtuvėse, užtai mes tuo jau išitištame, pasidarome blogesni. Taigi mano supratimu pirmiausiai mes lietuviai turime sergėti žemę. Žemė tai mūsų stichija.

Taigi pono Butkaus nuomone gerai, tiktai prie jos reiktų dar šitą dadėti. Organizuojant tokias grupas, grįžtančių Lietuvon pirmiausiai reikia taip sutalkyti, kad ji paeitų iš vienos apygardos. Žinome, kad grupoje sutikti dešimčiai yra jau ne taip lengvas dalykas. Taigi jei bus vienos grupos žmonės paeinantys iš vienos apygardos, jie maždaug turės vienodus inpročius, maždaug vienodą skonį ir tas labai daug prisidės prie to, kad bus mažiau priežasčių iširimi tokios grupos.

Paskui dar vėl. Organizuojant tokias grupas, reikia atsižvelgti ir į kiekvienos šeimynos narių skaitlių. Daleiskime viena šeimyna susidės tikrai iš dviejų narių, o kita iš 7 narių, o ypač jei toje didelėje šeimynoje keletas narių negalės dirbti laukų darbą. Tai reikia, jei tas galima, kad šeimynos maždaug susidėtų iš vienodo narių skaitliaus, kitaip tas vestų prie didelių nesutikimų. Juk turime dabar pavyzdžius, kaip kelios šeimynos negali sugyventi viename name. O kas gi bus jei tokių šeimynų reikalai susidurtų šimtą kart daugiau.

Čion galėtume pristyti šimtus pavyzdžių, kur, tėvams mirus, du broliai, o nelabai kur sugyvena; vis vienas kitą nori prigauti. Na, o kaip bus dešimtis ir tai dar visišškai svetimų. Kas tai netikėti- na, kad tas galėtų įvykti, tai yra, kad galėtų sutikti.

Taigi man išrodo, kad tas beveik neinkunijama. Beveik tai negalimas dailktas. Kol dar ruošiamasi prie to grįžimo, tol viskas gerai, bet kaip prisiels gyventi kartu, tai labai reikia abejoti, ar sugyvens, nors jei sugyventų, tai labai puikus dalykas būtų.

Iš kitos pusės p. Butkus nekalba kokiū būdu gyventų. Jei viskas būtų komunistiskai, tai vargiai galima į tai tikėti, nes mūsų žmogus, kad ir augščiau pakilęs, dar prie komunistiskos tvarkos nepriprates. Ir apskritai dar visa žmonija prie komunistiskos tvarkos nėra priaugusi. Juk jau tiek daug kartų ir tai inteligentiškos komunistiskos organizacijos, o neišlaikė, negalėjo gyvuoti.

Bet gal buti p. Butkus taip mano. Susidės 10 šeimynų, nusipirks kokį padivarką. Visa ta dešimtis šeimynų dirbs maždaug po lygiai ir po lygiai pasidalins darbu vaisius. Gabiausias jų galės buti visos istaigos vedėju, reikalui esant, galima būtų dar darsamdyti darbininkų ir iš šalies.

Čia jau ne komunistiskas gyvenimas, bet čionai jau būtų lyg savo rūšies bendrovė. Bendrovės dabar jau yra labai išsiplatinusios ir visiems gerai suprantamos. Todel bendrovės pamatais suorganizuota tokia žemdirbių grupa turėtų daug daugiau šansų išsilaikyti. Mes į žemdirbių bendroves pilnai esame isitikinę ir manome, kad jas jau laikas pradėti organizuoti. Nors dabar ir likosi atmetas talkos pasiulijimas, bet gerai žinome, kad ši karė negalės tęstis amžinai ir ji ir metus laiko turės pasibaigti, o iki to laiko mes lietuviai jau turime buti prisiruošę.

Taigi mes turime laikytis prie bendrovių, o vengti komunizmo.

P—as Butkus primena, kad jis pažįsta vieną lietuvį, kuris buvo Chinuose ir tenai išmoko iš pigios medžiagos statyti sveikas ir geras trobas. Tas labai puiku. Tas lai mums lietuviams primena, kad mes grįždami Lietuvon prisiiršame, pasidarome blogesni. Taigi mano supratimu pirmiausiai mes lietuviai turime sergėti žemę. Žemė tai mūsų stichija. Taigi pono Butkaus nuomone gerai, tiktai prie jos reiktų dar šitą dadėti. Organizuojant tokias grupas, grįžtančių Lietuvon pirmiausiai reikia taip sutalkyti, kad ji paeitų iš vienos apygardos. Žinome, kad grupoje sutikti dešimčiai yra jau ne taip lengvas dalykas. Taigi jei bus vienos grupos žmonės paeinantys iš vienos apygardos, jie maždaug turės vienodus inpročius, maždaug vienodą skonį ir tas labai daug prisidės prie to, kad bus mažiau priežasčių iširimi tokios grupos.

Vienu žodžiu, grįždami Lietuvon negrįžkime su tuščiomis. Taupykime centus, kad galėtume tenai pradėti gyvenimą. Ingykime žinojimą, kad galėtume ir kad mokėtume tenai savo kraštą pakelti, o ne buti jo apsunkinimn.

K. A. Orlauskas.

„ŽIURĖJO Į TAI KAIPO Į FIGŲ REKLAMAVIMASI.“

(Žemiau telpantį straipsnelį dedame delto, kad duoti progą išsireikšti, nes „Kovos“ redakcija jo nepriėmė, ne delto, kad mes su juom sutinkame. —Red.)

Reikia rausti iš gėdos, skaitant tokį išsireiskimą „Kovos“ redaktorius. „Kovos“ redaktorius laiko už „pigų reklamavimąsi“ vien tik delto, kad parašiau, jog apsisaugotų lietuviai darbininkai, t. y., kad nekaltėtų apie unijas dirbtuvėse, nes užveizda dažino- jės, kad pradeda tverti unijas. Išvaro darbininkus iš darbo.

Pagal pono „Kovos“ redaktoriaus kas tik dirba del darbininkų labo, tai jis dirba ir del kito, kaip tik del „reklamavimosi.“ Reiskia, tu, darbininke, jeigu dažinojės apie kapitalistų taisomas kilpas del išnaikinimo darbininkų unijų prameši darbinandūs, bet del savo „reklamavimosi.“ Jeigu taip, yra del „reklamavimosi.“

Toliau: kas tik veikia t. y. organizuoja darbininkus, laiko prakalbas, rašo į laikraščius, tai vis ne del darbininkų naudės, bet del „reklamavimosi.“ Jeigu taip, tai man daugiau neužsimoka laikyti prakalbas, rašyti į laikraščius ir tt. Kam man gaisyti savo laiką, jeigu mano veikimas yra del „reklamavimosi.“

Ir vėl „palygina“ mane prie „geresniū moksleivių“ (tokiu ironišku reklamavimu nereikalauju) ir pyksta, kad vadinu neteisybės skleidėju. Taigi ar ne prigavystė darbininkų, jeigu parašiau, kad kapitalistai stengiasi visokiais budais išnaikinti darbininkų unijas, o „Kovos“ redaktorius kalba, jog tą dariau del

„pigaus reklamavimosi.“ delto ir netalpino. Pagalvok, darbininke.

Prašo „prirodyti“, kur „Kovoj“ buvo pasakyta, kad Vargšų lygino prie Shakespeare; Vitkaus kq prie genijų. Istikro reikia stebėtis, kad redaguoja laikraštį ir nežino kq talpina ir kada. Pažiūrėkit „Kovos“ numerius tų laikų, kada tuodu vyrai mirė, o atrasit.

T. J. Kučinskas.

P. S. — Šitas mano atsakymas buvo pasiūstas. „Kovoj“ bet „Kovos“ redaktorius netalpino. Taigi, lietuviai darbininke, pagalvok apie ponų „Kovos“ redaktorių rupinimąsi apie socializmą ir darbininkų užtarimą. Jei tu darysi gerą del darbininkų, tai ne del jų gero, bet del savo „reklamavimosi.“ Taigi visiškai ir pasirodo, kad „Kovos“ redaktoriai dirba ne del darbininkų gero, bet del savo reklamavimosi ir kad gauna geres algas. Tai matot, koki yra tuli socialistai ir kodel jie skelbia socializmą. Kodel „Kovos“ redaktorius netalpino, bus delto, kad parodžiau jo paties nežinojimą, kas telpa „Kovoj“ ir ką patįs sako.

„Kovos“ redaktorius pasielgė nemandačiau, negu Rusijos valdininkai, ten duoda žmogui pasiteisinti t. y. išreikšti savo mintis, kuomet žmogus yra teisiamas. O „Kovos“ redaktorius neduoda man vietos del nurodymo jo nežinystės. Reiskia, kq „Kovos“ redaktorius pasakė, taip turi ir buti. Kritikuot yra uždrausta. Mat, esąs didelis ponas — „Kovos“ redaktorius, kuriam nērupi socializmas, bet reklamavimąsi ir pinigai.

T. J. K.

ARGENTINOS LIETUVIAI SELPIMO DARBĖ.

„Vien. Lietuvninkų“, „Darbininke“ ir „Laisvėje“ jau buvo rašyta apie čionai susitvėrusią Argentinos Lietuvių Dr-ją Selpimui Nuk. Nuo Karės, ir jau nebūtų reikalo minėti, bet kad pastaruoju laiku „Laisvėje“ ir „Keleivyje“ pasipylė žinios, šmeižiančios šią dr-ją ir dirbančius prie jos žmones, tai aš nemanydamas „krtiknoti“ su tokiais dvaisios ubagais-korespondentais — noriu parašyti: kas šią dr-ją sutvėrė ir kodel čionyksčiai socialistai jos neapkenčia ir tt.

Draugiai „Diegas.“ — Kad arčiau supažindinus gerb. skaitytojus su čionyksčiais lietuviais, turiau keletą žodžių pabriežti apie dr-ją „Diegas“, iš kurios kilo sumanymas tvirti šią pageidaujama dr-ją selpimui lietuvių karėje nukentėjusių.

Mieste Buenos Aires, gyvenoja pašalpinė bepartyvė dr-ja „Diegas“, prie kurios priguli visi rimtesni žmonės, kurie guodoja kiekvieno žmogaus isitikinimus. Prasiidėjus europinei karėi, ji pirmoji pradėjo rūpintis likimu nelaimingų Lietuvos gyventojų ir daug surinko aukų nuo karės nukentėjusiems lietuviams. Paskiau „Diego“ dr-jos pasidaravimu sutverta atskira dr-ja selpimui lietuvių nuo karės nukentėjusių.

Tvėrimas „Arg. Lietuvių Dr-jos Selp. Liet. nuk. nuo Karės.“ — Išgirdę diegiečiai apie karę Lietuvijoje, išrinko iš savo dr-jos komiteta anų rinkimui, bet, surinkus vieną-kitą šimtinę, pasirodė tas neparanku. Miestas labai didelis, o lietuvų jame nedaug, ir tie išsikirstę gyvena miesto pakraščiuose; važinėjant komitetui pasirodė, kad daugiau pravažinėjama, negu surenkama.

Diegiečiai ėmė galvot, kaip išsisukus iš tų nesmagumų. J. Pa-

dvialkis (katalikas) išeš, kad reikia sutvert atskira dr-ja, prie kurios priglūstiantieji nariai mokėtų kas mėnuo paskirtą mėnesinę duoklę iki karės pabaigos.

Pasitarė, pakvietė pagalbon kitas Buenos Aires gyvuojančias dr-jas: „Sus. Liet. Arg.“ ir „L. Soc. Sąjungą Arg.“ kad padėtų sutverti tą dr-ją ir visi minėtų dr-jų nariai prie jos prisirašytų. Minėtos dr-jos atsisakė, tikslai prisidėjo atskiri nariai ir pradėjo rengti įstatus busimam dr-jai. Svarbiausias klausimas — tai kuf bus siunčiami surinktieji pinigai. Visi sutiko, kad siųsti tiesiog į Lietuvą, nekludant Suvien. Valtijų lietuvių fondų, bet kokiam dr-jai siųsti į Lietuvą — niekas negalėjo pasakyti, nes viena dr-ja šiandien veikia gerai, rytoj gali pasirodyti bloga, arba visai nusto veikusi, o atsirasti kitai ir tt.

Galų gale, nutarė ir įstatuose pažymėjo taip: „Pinigus siunčiant, turi būti sužinota per dr-jos valdybą, kuri istaiga teisingiausiai atlieka tą darbą, ir pinigai bus siunčiami visuotinam dr-jos susirinkimui nutarus, kur ir kiek siųsti.“

Pabaigus tvarkyti įstatus, buvo sukvietas susirinkimas ir renkama valdyba. Pirmininku išrinktas K. Juozakas (socialistas), vice-pirmininku — J. Padvalskis (katalikas), susiėsimų sekretorium — V. Kytra (tautininkas). Iždininku — Pr. Krapovickas (tautininkas), fin. sekr. — K. Undraitis (socialistas), prot. sekretorius — St. Dratvinas (katalikas).

Kaip matome, valdybon pateko iš visų srovių po dvi ypatas ir buvo galima veikti kuopasekiniausiai. Bet „draugai“, nedalyvavę prie tvėrimo dr-jos, ėmė pajaukti K. Juozaką, kad susidėjęs su katalikais ir tautininkais ir liepė atsisakyti nuo dr-jos. K. J.—kas neilgai laukęs atsisakė ir pradėjo „bombarduoti“ „klerikaliskąją“ draugiją, kad šia dr-ja sumanė tvirt „klerikalai“, ir aukas siųsti „Yčo komitetui“, kunigams ir davatkomis ir tt.

Mieste Berisso tveriasi tos dr-jos 1-mas skyrius. — Kuomet sutvėrė dr-ja m. Buenos Aires, tuomet išleido atsišaukimus po visas Argentinos lietuviams apgyventas vietas, kad tvirtų skyrius. Berisicėiai socialistai, apie tai išgirdę, gieda giesmę vienu balsu su buenos-airiečiais socialistais apie šią dr-ją. Buenos-airiečiai pasitarė su Berisso lietuviams, prijauciančiais jų sutvertai dr-jai, 11 d. birželio rengiasi važiuoti į Berisso į atsibūsiantį dr-jos „Vargdienio“ susirinkimą, su tikslu sutvert skyrių. Tenykėčiai sužinoję apie tai, kažkas prisiučia nuo gatvės surinktų ispaniškų laikraščių šiuokšlių su J. Padvalskio parašu (kuris turėjo atsilankyti 11 d. birž. delei sutv. skyriaus), buk tai anas siunčė pas juos, kad šlamštus sutverti „Arg. Liet. Dr-jos skyrių.“ Kadangi raštas nesutiko tuose šlamštuose su J. P.—skio raštu, tai daugumas suprato, kamie dalykas, bet visgi atsirado tokių, kurie kaltino P-skį, buk galėjęs paprašyti kito, kad šlamštus pasiųstų (!).

Nors aš buvau kvietęs ši sumanyą įvykdyti, bet kad turėjau būti tą dieną su reikalu Buenos Aires, tai pasiunčiau laiškėli „V-niui“ kaip jos narys, pataardamas sutverti „Arg. Liet. Dr-jos skyrių.“

Būnant Buenos Aires mane Juozakas prikalbinėjo, kad perkalbėčiau P-skį, kad nevažiuotų į Berissą, bet matydamas, kad **nieko negelbsti, pasiuntė žmogų su laišku „Vargdieniui“** surašęs visą „litanią“, kurią papras-

tai jie kasdien kalba ant šios dr-jos. Tas jiems pasisekė; svečiai išvažiavo nesutvėrę skyrius. Po to dar du kartus buvo šauktas susirinkimas, bet per socialistų pastangas nebuvo galima atsiekti tikslo.

Mes su K. Gasiunu, matydami, kad klausydami socialistų nieko neatsieksime, nuvykome į Buenos Aires, į „Arg. Liet. Dr-ją“ — galy iš ten paliudijimus, eidami per stubas prirašėme 39 narius ir 16 d. liepos susitvėrė Arg. Liet. Dr-jos Šelp. Liet. nuk. nuo karės 1-mas skyrius Berissoje!

Socialistai baisiai inpyko pamatę, kad jie nieko neatsieksia šmeižimais ir trukdymais to prakilnaus darbo. T. Žebrauskas ir J. Rakunas man aktyse pasakė, kad „išpersią kailį“ korespondencijomis Arg. Liet. Dr-jai, K. Gasiunui ir man, ką dabar ir atlieka.

Socialistai tveria kitą dr-ją susėlpimui lietuvių. — „Vargdienio“ dr-ja sujudinta atsilankymu J. Padvalskio ir V. Kytros atstovų nuo Arg. Liet. Dr-jos, nors skyriaus ir nesutvėrė, bet sumanė įsteigti kitą dr-ją. Susirinkime nutarė sukviesti Susivažiavimą (kurin butų pakviesta iš visų dr-jų po du atstovų) ir sutvert tokią dr-ją, kokią susivažiavimas nutars. „V-nis“ nuo savės išrinko taipgi du atstovų ir jiems pavedė pakvietimo darbą. Kadangi atstovais papuošė išrinkti socialistai, tai jie nenorėdami, kad atsilankytų atstovai iš bepartivių dr-jų (nes but galėję pagadinti jų sustatytą pleną — steigti partiją socialistišką dr-ją), pakvietimus taip sufabrikavo, kad tuos pakvietimus visos dr-jos sugrąžino „V-niui“ atgal ir niekas neatsilankė (kitų pakvietimų nespėta pasiųsti delei trumpu laiku).

Mūsų „atstovai“ pasikvietė du „draugu“ „atstovu“ iš Buenos Aires L. S. S. ir padarė „susivažiavimą“. Žinoma, „draugu“ susivažiavimas nutarė pasiudinti žiponą tinkantį savo kailiui: aukas siųsti po nurodymu „darbinikiškų“ laikraščių: „Kovos“, „Laisvės“, „Rankpelnio“ ir tt.

„Vargdienio“ dr-ja matydama, kad „draugai“ nepildė jos susirinkimo nutarimų, — dalis prisirašė prie vietinio Arg. Liet. Dr-jos skyriaus ir nebereikalavo kito susivažiavimo.

Socialistai sutvėrė savą dr-ją, ėmė kalbėti apie „vienybę.“ 17 d. rugpj. ir Arg. Liet. Dr-jos 1-mo skyriaus susirinkimą atsilankė socialistai, su tikslu, kad susivienytų su jų sutverta dr-ja. Kada buvo paklausta, ant kokių išlygų nori vienyti, tuomet jie pareikalavo, kad Arg. Liet. Dr-jos įstatuose butų pažymėta, kad nebut siunčiami pinigai, anot jų, „Yčo komitetui.“ Tiems paaiškinta, kad niekas dabar negali žinoti, kuri dr-ja veiks teisingiau, kolei mes turėsime pinigų siuntimui. Tuomet socialistai pasiūlė vienyti ant jų įstatų, nes jų įstatai esą geriausi, kadangi yra pažymėta, kad aukas siųst po nurodymu „darbinikiškų“ laikraščių. Buvo perskaityta įstatai Arg. Liet. Dr-jos ir (socialistų) „Liet. Dr-jos Šelp. nuk. karėje.“ Kada pirmininkas paklausė susirinkimo apie vienybę, — atsirado du balsai norintys vienyti, bet kada užsiminta apie slaptą balsavimą, tuomet kilo trukšmas; didžiūma ėmė grąsinti atsilankymu nuo Arg. Liet. Dr-jos, jei bus kalbama apie vienybę su socialistais. Mat berisicėiai gerai pažįsta vietinius „draugus“: kur jie įsikiša, ten ir šeimyninkauja.

Parodo faktai, kad argentiniečiams lietuviams socialistams nerupi šelpimas Lietuvos. Jiems rupi vien kerštas, užsivarinėjimai ir šmeižimai kitų žmonių! Nuo pradžios karės iki šiol jie vieno skatiko nebuvo surinkę, ašarose ir kraujuose plustantiems mūsų broliams. Jie nebutų sutvėrę dabartinės jų dr-jos, jei buenos-airiečiai nebutų ėmę išmėtinėt už jų besąžiniškumą.

Jie per „Laisvę“ ir „Keleivį“ šmeižia Arg. Liet. Dr-ją, kad ji nesirupinanti šelpti nukentėjusių karėje. Tegul pamato visuomenė, kas ištikrųjų šelpia. Ar tie, kurie kelis šimtus surinko — ar tie, kurie nieko nesurinkę, kaišioja koją ir dergia Arg. Liet. Dr-ją?

Arg. Liet. Dr-jos įstatuose nei vieno žodžio nėra pažymėta, kad bus aukos siunčiamos Centraliniam Komitetui Petrograde, ir ten nesiųsime, (ne del jo „blogio“ veikimo, bet kad užimtoje Lietuvoje pašalpa daugiau reikalinga), o tie pasivadinę save „darbinikiškų užtārėjais“ neturėdami ko užmesti ant Arg. Liet. D-jos be pertaunkos rėkia ir rėkia, kad Yčo, Yčo ir Yčo komitetas!

Brangūs lietuvių argentiniečiai! Nors kartą mes nusikratykime mūsų ir Lietuvos žmonių priešus. Jie savo rėksmu patraukė savom pusėn net keliolika tėvynainių. Neikime jų keliais. Gerb kime savo tėvynę, savo šalį, gelbėkime mūsų tėvus, brolius ir sesutes, kad ir sunkiai uždirtais centais, nes jie ištiesė rankas pagalbos mūsų prašo.

Arg. Liet. Dr-jos visuotinas susirinkimas nutarė pasiųsti surinktąsias aukas į Vilnių, vardu adv. p. J. Vileišio.

Pinigai paskirstyta del 3-jų dr-jų taip: Agronomijos ir teisių pagalbai teikti dr-jai vieną ketvirtadalį visų aukų, Lietuvių Dr-jai (Vilniuje) ir „Globai“ (Prūsų liet. išt.) po lygią dalį likusių.

Ką dabar pasakys tie šmeižikai Žebrauskas, Dagilias, Putinai ir kiti. Jei neatšauks šmeižtų, pasilikis viešais melgiais prieš visą pasaulį.

Pr. Makauskas.

Arg. Liet. Dr-jos 1-mo skyriaus Susiėsimų raštininkas

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ.

Gerbiamoji redakcija!

Turint omenyje pergyvenamojo momento svarbumą ir gyvenimo sąlygas, mūsų padangėj ytin svarbu išgirsti liuosėnij žodį, kuris pas jus visgi gali skambėti laisvai. Visuomet užtat noriai ir su žingeidumu laukiame laikraščių iš jūsų šalies. Tik gaila nevisados ir nevisi Amerikos laikraščiai atsiekia mus suprantamų priežasčių delei... Užtat nuoširdžiai prašome gerbiamąją redakciją ar negalėtumėte siuntinėti jūsų laikraščių mūsų draugijai veltui, nes dabartiniais laikais, kuomet visi atsidurėme tokiame blogame materiališkaame padėjime, mums butų gana sunku už tai atsilyginti.

Su tikra pagarba

D. L. S. D.-jos valdybos vardu

Jujev. (Dorpatas).

Vincas Kairys.

KRASOS DEZUTE.

Elizabethietis, V. J. M., Jurgis Urbelis, J. Pauga ir kiti. Jūsų žinutės tilps sekančiame Num. Ačiu.

V. širvydas. — Jūsų straipsnelius gavome. Sunaudosime. Labai ačiu.

P. J.—as. — Jums atsakysime laišku. Žinutes sunaudosime.

Zvirbliukas. — Ties juokai tai ne juokai, tai tik žmonių pažeminimas. Nespausdinsime.

Ten buvęs. Nors jūs rašote, kad tenai buvote, bet jūs nebuvote ir netiesą rašote. Mes buvome ir tenai nieko panašaus nematėme. Negerai, kad meluojate. Argi negalite teisingai rašyti?

Pasaka apie Jonuką kvailiuką ir Gudrujų karalių

Pas godus išgirdęs lietuviškai papasakojo
JONAS VILKELIS.
(TAŠA).

— „Susimildamas, ponuli!
„Mes tau dirbam, kaip priguli,
„Taigi bėdai štai priešjus,
„Nebuk kietas, tartum plienas;
Nusileiski, duoki miltų;
„Atiduodams mūs kiekvienas
„Tau po puodą dar pripiltų,
„O jei ne, tai na, pamysi,
„Kad ne tu čionai valdysi:
„Tai karalius sužinos,
„Manifestą tuoj išduos, —
„Ir visi šitie dvarai
„Teks muzikams, kaip matai.“
Ponas gi prie viso svieto
Į juos pykšt iš pštalieto.

Štai naktis. Mėnulis kilo.
Aplink viskas lyg aptilo.
Pragiedojo jau gaidžiai.
Ponas miega sau saldžiai.
Tik jis girdi — terška, braška, —
Šoko: — „Kas tai?“

— „Dvaras pleška:
Padegė trobas išsyyk.“
— „Ei, gesinti!“

— „Eik, gesyk,
„Kad jau viskas baigia degti,
„O ir namas jau liepsnoja, —
„Kad pačiam gyvam išbėgti!“
Žmogus pykęs greit nustoja.
Kad ir badas jį kankinęs,
Jis, karieton susodinęs
Budėlį ir jo vaikus,
Belydėjo į rytus:
— „Na, ponuli, sveiks važiuok,
„Bet sugrįžt — nė negalvok!“
Štai tik dreba, dumda žemė,
Dulkėms vieškeliai aptemę.
Vai, tai ne totorių vadas
Žmonių vergti mardvą*) vadas,
Ne kryžuočiai nelabieji
Degint kaimų yr išėję, —
Tai ein-skubin kareiviai,
Tai sodiečių vis vaikai;
O vadų jie tur ik valiai,
Tai bajorų vis suneliai.
Juos karalius apšarvojo,
Kryžium juos šventiks žegnojo,
Perskaitė jiems paliepiną:
„Te kiekviens į širdį ima,
„Mūšt, į nieką nežiurėti
„Ir šautuvų nes'gailėti.“
Vai jie eina, nesustoja,
Saulėj plienas tik mirgčioja,
Oficeriai raiti joja,
Jų krutinės auksu žiba,
Prie jų šonų kardai kiba.
Bubnai bubnija, grumoja,
Trubos trubi nerymuoja,
Ritas armos, klegena,
Kulkosvaidžiai tik mirgena.

Vai jūs baisus žmogžudžiai!
Nagi kam šiti ginklai?

Štai prie kaimo susilaukė
Ir kulkosvaidžius nutaikė.
— „Ei, jūs, žmonės! na, greičiau,
„Eikit čia pas mus arčiau!
„Prakalbėsim prie visų, —
„Gausite tuojaus tiesų.“
Prasčiokėliai tuoj išėjo
Ir stebėjos ir žiurėjo.
Prieš juos stėjo kareiviai.
Generalas gi tik štai
Prakalbėjį muzikus:
— „A! tai degint jums dvarus!
„Reik jums žemės ir vaeles!
„Tuoj aš duosiu jums žemelės
„Kiek kas nori... tuoj, palauk.
„Ei, šintinėms, rota, — šauk!“
Pykstelėjo, suterškėj,
Klyksmu oras sudrebėj,
Ir dar sykį ir dar kitą, —
Tiktai aidas nusirito.
Puikiai šaudo kareiviai:
Muzikėliu daug padėj,
Ir Motiejus, balandėlis,

*) Mardva — kaip kur lietuvių vadina
minią nežinomų žmonių.
(TOLIAUS BUS).

K. ŽID'AS.

Apie kooperacijas

Sulietuvino P. N.

(TAŠA).

bą nemoka grynais pinigais. Tegul bus taip, bet tokiame atsitikime jis gali skolinti tiktai iki 15 dienų ir paskui tuojaus atsilyginti. Ot, šiame klausime kaip tik ir geriausiai pasitarnauja kooperacijos, kad pasidėkavojant morališkam draugų-narių, paintekmėjimui priverčiama daryti taip, kad neturint pinigų — neperkama

TREČIAS PRISAKYMAS.

Neskriausdami savęs taupinkite.

Ar neišrodo jums, kad tas, kuris kalba apie taupumą, kalba apie savęs skriaudimą, apie atitraukimą nuo savės. Ar tie du dalykai nereiškia vieną ir tą patį? Kaipgi galima ką nors sutaupyti neatitraukiant nuo savės? Gal pasakysite, kad turtingesniems tas sunku padaryti, tai ką bekalbėti apie neturtinguosius. Ant galo, argi turtesnis taupindami neatitraukia nekuriuos bereikalingus daiktus nuo savės, bet neturtingieji kartais turi net nedavalgyti, kad sutaupyti.

Vienok kooperatiškos vartotojų draugijos jau išrišo šitą klausimą, jau surado budus, kaip neatitraukiant nuo savės galima nors kiek sutaupinti, sutaupinti net nematant to.

Ir tai štai koku budu. Kiekvieną kartą, kaip tiktai kooperatiškos draugijos ką nors perka, tai paprastai pardavėjas ima 10 nuoš. sau pelno, o kooperacijoje tas pats pelnas taip pat imamas, bet tas nuošimtis jau užrašomas ant vartotojo, ar pirkiko var do. Jeigu darbininkas į metus nuperka prekių už 500 dolarių, tai atskaitant tą 10 nuoš., jei jis bus pirkęs kooperatiškoje krautuvelyje, jis bus jau sutaupinęs 50 dolarių, kurie jam pabaigoje metų gali buti sugrąžinti. Jei taip tęsis per 30 metų — tai darbininkas jau gali sutaupyti gražią pinigų kruvą. Bet ar tuom pat laiku jis nors kiek nuo savės atitraukė? Ne! Visas skirtumas tik tame, kad jis vietoje, kad pirkti prekes pas paprastą krautuvininką, jas pirkdavo kooperatiškoje krautuvelyje.

Štai privesime pavyzdžius. Anglijoje ir dar daugiau Suvienytose Amerikos Valtijose paprastai inėję madon pirkti namus ant išmokesčio. Čionai yra pabudavota dešėtkai tukstančių tokių namų. Pirkę tokį namą ir kas met mokant po tam tikrą nuskirtą pinigų sumą už kokių 15 ar 20 metų pirkikas pasidaro tikru namo savininku. Bet ar čionai ekonomija? Ne! Jei tas nešėtų pelną pirmiemsiems namų savininkams, tai jie nebudavotų tokių namų. O jei kur nors ir kas nors neša pelną, tai reikia žinoti, kad ten kam nors daroma skriauda.

KETVIRTAS PRISAKYMAS.

Pagerink draugijinį mechanizmą.

Mūsų draugijinė organizacija, tai stebėtina mašina. Galima jaja stebėtis, kaip žmonės stebisi laikrodžiu, kuris parodo ne tik valandas ir minutes, bet ir dienas, mėnesius ir tt. Bet toks laikrodis brangiai pakuoja ir greitai pagenda. Paprastai geriausia turėti paprastą laikrodėlį. Tą patį galima pasakyti ir apie draugijos mechanizmą: toks stebėtinas draugijos mechanizmas greitai pagenda, o vienok brangiai kainuoja. Reiškia reikia, kad ir draugijos mechanizmas turi buti paprastas.

Jūs norite priparodymų? Gerai, tik pažiūrėkite per kiek rankų turi pereiti vyno bonka, kolei ji paklius į vartotojo rankas. Štai pažiūrėkime, kaip tas dedasi Francuzijoje. Vynuogių daržų savininkas vyną parduoda vyno kupėliui ir Bazie ar kur kitur ir tai dar ne tiesiog, bet per tarpininką. Tas paskui parduoda tą vyną į Paryžių ar į kitą miestą. Tik ketvirtas ar pentas jau parduoda į vartotojo rankas. Daleiskim vartotojas už vyno bonką užmokėjo 80 santimų ir tie pinigai tokiu pat keliu grįžta atgal, vienok tas parmutinis vynuogių daržų savininkas, kuris tą vyną pagamina, už bonką gauna tiktai kokią 20 santimų, 60 gi santimo bekeliaujant iš vieno (TOLIAUS BUS).

A.L.T.S. REIKALAI

CENTRO VALDYBOS ADRESAI: — Susisė. Sekretorius — St. Moeckus, 194 Athens St., So. Boston, Mass.

FINANSŲ SEKRETORIAUS PRANEŠIMAI

Čarterio reikale. — Pereitą savaitę tapo išsiuntinėti iš A. L. T. S. finansų sekretoriaus raštinių, mūsų organizacijos čarteriniai kuopoms:

1. Brooklyn, N. Y.
4. Philadelphia, Pa.
7. Boston, Mass.
10. New Haven, Conn.
12. Lawrence, Mass.
13. New Britain, Conn.
15. Bridgeport, Conn.
16. Worcester, Mass.
18. Cleveland, Ohio.
22. Clinton, Ind.
24. Montello, Mass.
25. Chicago, Ill.
26. Chicago, Ill.
30. New York, N. Y.
31. Norwood, Mass.

Tokių būdu išsiuntinėta čarteriai į 15-ą kuopą, o pasilieka išsiuntinėti dar į 16-ą kuopą, kurių viršininkų adresai mano raštiniame nėra žinomi. Visų likusių kuopų meldžiu labai greitai, prišūti į mano raštine savo viršininkų adresus ir tuomet bus užbaigta siuntinėti čarterius. Ar galima būtų priminti, kad tos kuopos, kurios apturėjo čarterius, kad juos po rėmeliais indėtų.

Kuopų rekordų knyga. — Keletas kuopų dar nėra užregistruota centre su visomis išgalėmis. Po Naujų Metų finansų sekretoriaus raštiniame yra užvesta „liuosų-lapų“ knyga, kurioje bus užregistruota kiekviena kuopa, ir bus atžymėjama už kokius mėnesius ir už kiek sąmarių iš kuopos buvo mokama. Tokiu būdu bus vedama knyga, kurioje matysis kaip veidrodelyje žėdnos kuopos „istorija“.

Ta svarbi knyga bus galima tinkamai ir pamatinai užvesti tikrai su pačių kuopų pagalba. Todel labai meldžiu visų kuopų valdybas, kad greitai laiku į mano raštine atsakytų ant sekančių klausimų:

1. Koks kuopos numeris?
2. Kada kuopa susitvėrė (diena, mėnuo ir metai)?
3. Kiek paskutiniu laiku yra pilnai užsimekėjusių narių?
4. Pilnas susisėsimų ar finansų sekretoriaus adresas.

Platinkime knygele — „Lietuvos Laisvė.“ Neseniai Sandaros lėšomis tapo išspausdinta labai dailaus politiško turinio knygetė, išėjusi iš po plunksnos D-ro J. Šliupo — „Lietuvos Laisvė.“ Šitos knygetės pardožės prekė yra 10c., bet sąmarijai-sandariečiai gauna už 5c. Visos kuopos yra nuoširdžiai prikviečiamos parsitraukti šitos knygetės nuo sus. sekr. p. St. Moeckaus (194 Athens Str., So. Boston, Mass.), ir veikia išplatinti. Iš to bus trejopa nauda: bus po visuomenę platinama Lietuvos Neprigulmybės idėja, bus agitacija už politiškąjį Sandaros plėtojimąsi, ir bus gražinti į Sandarą pinigai leidimui daugėsno raštų.

J. O. Širvydas.
A. L. T. S. fin. sekr.

ALTS. FINANSŲ APYSKAITOS

- (Už gruodį mėnesį.)
Inplaukimai:
Clinton, Ind., 22 kp. \$1.75
Norwood, Mass., 31 kp. ... 40
Worcester, Mass., 16 kp. ... 4.65
Cleveland, Ohio, 18 kp. ... 2.05
Philadelphia, Pa., 4 kp. ... 6.10
Norwood, Mass., 31 kp. ... 40
N. Haven, Conn., 10 kp. ... 10.50
N. Britain, Conn., 13 kp. ... 4.35

Bridgeport, Conn., 15 kp. . . 4.00
Parduota nariams 3 kn. Liet. Laisvė 15
Viso už gruodį 34.35
Buvo inplaukė 160.21
Viso inplaukė 194.56

J. O. Širvydas
ALTS. fin. Sekr.

LIETUVOS G. IR NEPRIGULMYBĖS FONDŲ VALDYBOS POSĖDIS.

Sausio 17 d. 1917 m. Herald Square hotelyje buvo L. G. ir Neprigulmybės Fondų valdybos posėdis. Dalyvavo valdybos nariai: pirmininkas Dr. J. Šliupas, sekretorius A. Rimka ir išdininkas T. Paukštis ir šie svečiai: St. Gegužis, P. Norkus, F. Živatkauskas ir A. Bridieckas.

Posėdis prasidėjo 10:30 v. ryto. Nutarta:

1. Kadangi Lietuvos Neprigulmybės Fondui siunčiant atstovą į Europą reikės ypač daug pinigų, tai kreiptis į TMD. ir SLA. valdybas su prašymu, kad įneštų į L. Neprigulmybės (buv. Autonomijos) Fondą tuos pinigus (po \$500.00) kuriuos yra paskyrę praeitų metų seimai.

2. Nutarta, kreiptis ir šiaip į klubus, pašalpinės ir kt. draugijas su prašymu po kiek galint aukauti Lietuvos Neprigulmybės Fondui del Lietuvos laisvės išgavimo.

3. Parašyti angliškai ir lietuviškai trumpą atsisaukimėlį, kurį būtų galima indėti į laiškus, ir atspausdinti lietuviškojo teksto 5,000, o angliškojo 2,000.

4. Atspausdinti 3,000 blankų laiškamams rašyti su Liet. Neprigulmybės Fondo antgalviu ir jo komiteto narių antrašais.

5. Padaryti L. Neprigulmybės Fondui pleningą antspaudą.

6. Svarstoma p. V. K. Račkauško pasiūlymas priimti knygu už \$60.00 vertės vieton pasižadėtų L. Gelbėjimo Fondui mokesčių po \$3.00 kas mėnuo. Knygu auka nutarta priimti, bet ta knygu auka nuo piniginio mokesčio nepaliuosuoja.

7. Svarstoma A. L. T. Sandaros Centro valdybos finansų sekretoriaus p. J. O. Širvydo pridotos L. Gelbėjimo ir Neprigulmybės Fondams sąskaitos po \$8.75 (iš viso \$17.50) kaip pripuolama dalis mokesčio už vietą McCaddin Memorial Hall Brooklyn, N. Y. del posėdžio tuo pačiu laiku, kada buvo A. L. T. Sandaros seimas (spalio 19-20 d. 1916) ir laikraštinių susiavimų. Paaiškėjus, kad nei fondų valdyba, nei niekas iš jos narių nurodytu laiku svetainės visai nesamdė ir niekas valdybos nebuvo ingaliota svetainę samdyti, taipgi kad savo posėdžiu nei fondų komitetas, nei jo valdyba minėtoji svetainę visai nelaikė, — nutarta p. J. O. Širvydo pridotų sąskaitų nepriimti.

8. Kadangi ligšiol L. G. ir Neprigulmybės Fondų komitetuose buvo tik vienas prezidentas, tai vice-prezidentu nominuota komiteto narys p. A. Ramanauskas iš Lawrence, Mass. ir nutarta per krivulę paduoti visų komiteto narių nubalsavimui.

9. Šių nutarimų uždedamus darbus atlikti pavesta sekretoriui A. Rimkai, apmokant pasidariusias išlaidas.

10. Taippat sekretoriui pavesta šiuos nutarimus paskelbti laikraščiuose.

Posėdis uždarytas 1:30 po pietų.
A. Rimka,
L. G. ir Neprigulm. Fondų sekr.

Redakcijos prierašas: — Prie šito trumpo protokolo skaitau reikalingu pridurti keletą paaiškinimų. L. G. ir Neprigulmybės

Fondų sekretorius, p. Rimka, labai nevykusiai yra suredagavęs paragrafą 7-tąjį, kurį užbaigia šitaipos: „nutarta p. J. O. Širvydo pridotų sąskaitų nepriimti.“ Paprastas skaitytojas galės iš to suprasti, jogei šitos sąskaitos yra niekas kitas, kaip tik p. Širvydo sąskaitos. Visai aiškiau ir teisingiau būtų buvę, jeigu p. Rimka būtų šitaip suredagavęs: „nutarta prie seimo surengimo neprisdėti, ir pridotosios sąskaitos iš A. L. T. Sandaros centro valdybos nepriimti.“ Tai viena.

Antra yra tas. Kodėl p. Rimka, patsai dalyvavęs A. L. T. S. centro valdybos posėdyje, ir tuomet visai neprotestavęs į padarytą galutiną apyskaitą iš buvusio seimo, taipgi gerai žinodamas dalyką, kad šitos sąskaitos reikės padengti, kaip L. G. taip ir L. N. F., nepasistengė gerai paaiškinti reikalo savo organizacijų posėdyje?

Trečia: Nežinau, kaip čia galima būtų sakyti, jogei niekas „nesamdė svetainės“ L. G. ir A. F. organizacijų posėdžiams. Jeigu dirstelėsimė į visus to laiko laikraščius, tai rasime, kad svetainė buvo samdyta keturioms organizacijoms, butent A. L. T. S., L. G. F., L. A. F. ir Liet. Spaudos Bendrijai. Jeigu taip buvo garsinta ir jeigu valdybos susiavėjo (kad ir ne pilnoje sąstatoje), tai matyt, kad buvo supratimas, jogei taip yra, kaip buvo garsinta.

Ketvirta: — Vėl gi, kaip tai galima būtų sakyti, jogei L. G. ir L. A. F. Fondų posėdžiai „nebuvo toje svetainėje laikyti.“ Visi labai gerai žino, kad toje pat svetainėje labai daug buvo apkalbėta apie Lietuvos šelpimą ir apie mūsų fondus. Tiesa, nebuvo fondų reikalas galutinai toje svetainėje užbaigtas, nes išsibaigė laikas nusamdytos svetainės. Todel toje pačioje svetainėje buvo padaryta nutarimas, kad L. G. ir A. F. bei A. L. T. S. senoji ir naujoji valdyba ant rytojaus kitoje vietoje padarytų posėdį ir užbaigtų svarstymą apie fondų reikalus bei apie išrinkimą fondams valdybos, — kas ir įvyko ant rytojaus užbaigtinuoju posėdžiu.

Penka: p. Rimkos suredaguotame protokole skamba, jogei minėtų organizacijų seimų posėdžiai esą atsiūbė 19 ir 20 d. spalio. Čionai yra nusisėpusi čela diena. Tų seimų posėdžiai atsiūbė: 19, 20 ir 21 d. spalio. Apart to dar buvo ir vienas valdybų posėdis 22 d. spalio iki pietų.

Šešta: Visų viršų minėtų keturių organizacijų seimai tuo laiku įvyko, ir tų seimų surengimui padėti iškašėjai visai teisingai išpuola toms organizacijoms po lygią dalį padengti. Kadangi vyriausiu tų seimų rengėju yra A. L. T. Sandara, ir kadangi ji tuos iškašėjus jam yra apmokėjusi, todel Centro Valdybos posėdyje ir tapo nutarta pasiuntinėti toms organizacijoms sąskaitas. Jeigu L. G. ir A. F. organizacijos atsako tas sąskaitas apmokėti, tai aišku kaip diena, kad jos tuos iškašėjus nori suversti ant vienos Sandaros. Ar tas yra teisinga, lai sprendžia mūsų organizacija.

J. O. Širvydas.
A. L. T. S. fin. sekr.

IŠ L. G. IR NEPRIGULMYBĖS FONDŲ RAŠTINĖS.

L. Gelbėjimo ir Autonomijos Fondų bei A. L. T. Sandaros Komitetų jungtinis posėdis sausio 14 d. 1917 m. Waldorf Astoria Hotel, New York City.

1. Posėdį atidarė Dr. J. Šliupas 3:15 val. pietų. Dalyvavo šie oficialiai komitetų nariai: Dr. J.

Šliupas, T. Paukštis, J. Sekevičius, V. F. Jankauskas, J. O. Širvydas, A. Rimka (L. G. ir A. F. Komiteto nariai) ir nuo A. L. T. S. komiteto — P. Kybartas, R. Adžgauskas, M. Bučinskis ir J. O. Širvydas. Beto dalyvavo svečiai ir veikėjai: F. Živatkauskas, St. Gegužis, A. B. Strimaitis, J. Ambraziejus, P. Norkus, A. Ramanauskas ir P. Vilmontas.

2. Susirinkimo pirmsėdžiu išrinkta Dr. J. Šliupas, sekretorium A. Rimka.

3. **Raportai.** Iš išdininko T. Paukščio raporto pasirodė, kad L. Gelbėjimo Fondan inplaukė \$12,470.59. Pasiūsta nukentėjusiems nuo karės lietuviams į Europą (taipgi paskolinta C. Komitetui ir smulkios išlaidos) \$11285.15. Liekasi \$1185.44 ir \$1500.00 paskolinta C. K. I. L. Autonomijos Fondą inplaukė \$223.94. Išlaidų buvo \$376.86. Liekasi \$1847.08. Pas finansų sekretorių skaitmenis sutinka.

4. **Autonomijos Fondo vardo perkeitimas.** — Vienbalsiai nutarta vardą perkeisti. Pasiūlyta du vardai: „Lietuvos Laisvės Fondas“ ir „Lietuvos Neprigulmybės Fondas.“ Didžiama balsų nutarta pavadinti „Lietuvos Neprigulmybės Fondas“ („Lithuanian Independence Fund.“)

5. **pozicija prie Rymo Kat. organizacijų A. L. Tarybos deklaracijų ir žygio prie ambasadorių.** Šiuo klausimu kalbant visų atarsta ir pripažinta, kad R. K. organizacijų tarybos pasiūlyta ne gerai, kad darant toki svarbų žingsnį net nepasitarta su kitomis srovėmis. Bet nežiurint to ne taktiško pasiūlymo, pripažinta reikalingu pamatinę deklaraciją mintį — Lietuvos nepriklausomybės reikalavimą, paremti.

6. **L. N. Fondo santikiai su A. L. T. Sandara.** Po visapusio apsvarstymo vienbalsiai priimta šitokia rezoliucija:

„Lietuvos Neprigulmybės Fondas yra idėjinėje globoje A. L. T. Sandaros, bet Fondo Komitetas veikia visai savystoviai ir neprigulmingai nuo A. L. T. Sandaros Valdybos ir apyskaitą iš savo darbų išduoda visuomenei per laikraščių ir A. L. T. Sandaros seime.“

7. **Atstovo siuntimas į Europą.** Vienbalsiai nutarta greitai laiku pasiūsti savo atstovą į Europą į tam tikrą Tarybą ir tokin atstovu aprinkta Dr. J. Šliupas.

8. **Aukų rinkimas ir agitacija.** Pritarta V. K. Račkauško sumanymui surasti 1000 lietuvių, kurie dėtų kas metai po \$10.00. Nutarta kreiptis į draugijas su pakvietimu didinti L. Neprigulmybės Fondą aukomis, mokesčiais ir kt. Siems ir kitiems sumanymams inkunyti išrinkta tam tikra agitacijos komisija, kurion ineina V. F. Jankauskas, A. Ramanauskas ir P. S. Vilmontas, visi iš New Yorko.

9. **Padėka p. A. Martui.** Už pasidarbavimą L. Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo renkant aukas vienbalsiai nutarta p. A. Martui išreikšti padėka.

10. **Agitacija tarpe svetimtųjų.** — Dr. J. Šliupas ingaliota visuomet perstatyti lietuvių politiškus reikalus visur, kur tik bus reikalas, ir surištas su tuo lėšas padengti iš L. Neprigulmybės Fondo.

11. Nutarta prisidėti prie surengimo vakaro su paskaita apie lietuvius Syracuse universitete, kurios surengimu ant vietos rupinasi stud. P. J. Žiuris.

12. **Konsulatas Vilniuje.** Nutarta pasiūsti rezoliuciją į Washingtoną su parėmimu Centralio Komiteto užmanymo reikale, S. Valstijų konsulato Vilniuje.

13. Dar kalbėtasi apie įvairius Fondų ir A. L. T. Sandaros naminius reikalus, bet galutinai tarimus padaryti palikta tų istaigų komitetų administracijiniams posėdžiams.

Posėdis uždaryta 8:15 v. vakare.

Pirmsėdis **J. Šliupas.**
Sekretorius **A. Rimka.**

MUSŲ KLERIKALAI SU KALZERIO TAKTIKA.

Negalėdamas sąjungiečių apveikti, kaizeris nelabai senai pasakė: „Jeigu sąjungiečiai nenori ant mano statomų išlygų taikintis, tai mes juos priveršime su ginklais taikintis!!!“ Jo nuomonė yra, pirmiaus sąjungiečius sumušti, o paskiaus priversti, kad anie su juo taikintųsi.

Tokios taktikos dabar pradėjo laikyties mūsų klerikalai: pirmiaus tautiečius, kaip jie sako „laisvamanius-liberalus,“ esą reikia apveikti, nužeminti, o paskiaus priversti juos taikintis ant tokių išlygų, kokias klerikalai padiktuos. Apie tą dabar jie savo darbais parodė, pagaliaus vienas iš jų politikierių „Darbininko“ No. 4, tulas p. E. V. viešai ir drąsiai užreikšė, — neužmiršęs pasigrozėti ir vokiečių taktika.

Klerikalai dabar reikalauja suverti savo didelę galybę. Del šio reikią dar tarpe pačių klerikalų didelės vienybės (kurios matomai nėra). O kada jau busiant pas juos vienybė ir stiprybė, tada, sako: „ir kitos srovės labiau su mumis skaitysis ir nestatys tokių reikalavimų... ir tuomet gal ir visų lietuvių vienybė greičiau įvyks... ko duok, Dieve, kad greičiau susilauktume,“ — taip baigiasi šitas smarkus del kitų srovių, ypač del tautiečių, per klerikalus statomas ultimatumas.

Tasai pats minėto ultimatumo autorius mums išaiškina, delko taip netikėtai įvyksta tasai slaptingas klerikalų susiavizavimas Pittsburghe. Reikšią tenai klerikalams arčiausiai tarpe savęs pačių susiprasti, susidrutinti, ir pastatyti prieš kitas sroves toki frontą, kolki kaizeris pastatęs prieš sąjungiečius. Kuomet tas įvyks, tai nežinia ką jau tada darys. Bet reikia manyti, kad bus bandoma varu priversti tautiečius demokratams ir socialistams dėtis į klerikalų Tautos Tarybą, ant tokių išlygų, kokios klerikalams patinka. Dabar mes žinome, delko įvyksta jų susiavizavimas Pittsburghe. Dabar suprantame, delko klerikalai taip nenorėjo vieno ir bendro Centralinio Komiteto iniciativai buvo sumanytas Brooklynio susiavizavimas, kuriame tikėjomės visi į bendrą darbą susieiti. Vienok šita lukestis mumis apvylė. Kas skaitė pastaruoju laiku „Darbininką“, tasai matė karštą klerikalų agitaciją, kad patsai Centralinis Komitetas iširtų ir kad Amerikos lietuviai katalikai Brooklynio susiavizavime nedalyvautų. Kada prie šito visko pridėdame ir pasiskubinimą klerikalų važiuoti į Washingtoną, nelaukus net jokių kalbų apie vienybę, nepri-

sivažiavimo Brooklynne, kur rasi būtų buvę susitarta suverti didelę Amerikos Lietuvių Tarybą, — nežiurint ant kokių išlygų ji būtų neįvykusi, — bet, kaip sakėme, pasiskubino surašyti peticiją į visas Europos valstijas ir nuvežti ją į Washingtoną inteiikumui tųjų valstijų ambasadoriams. Mat, sulyg jų naujo kaizeriško kurso, reikėjo pasirodyti kitoms valstijoms ir Lietuviams Europoje, kad tokiais karžygiais už Lietuvą yra ne kas kitas, kaip mūsų klerikalai. Vos pora savaitėjų bebuvo iki Brooklynio susiavizavimui, bet mūsų klerikalams taip reikalinga buvo save demokratiuoti, kad nebegalėjo išlaukti, — na, ir drykstelėjo.

Jeigu kas nors mums galėtų užmesti pavydą klerikalams už jų važiavimą į Washingtoną ir inteiikumą ambasadoriams žinomas deklaracijos, tai labai būtų klaidingas. Mes šitą skaitome už labai gerą daiktą. Mes patįs už ją agituojuame ir darbuojamės jau nuo-pat karės prasidėjimo. Neveltui juk ir mūsų socialistai per visą pastarąjį periodą mūsų šitomis sultimis save maitino ir savo laikraščiu skiltis parplėšė, bevadindami mūsų darbą „popierinių autonomizmu.“ Už deklaraciją mūsų klerikalai užsipeino didelę pagarbą. Bet už sujungtą su tuo pasalingą politiką, mes pasakome tiek, kiek šitas yra vertas. Mes patįs nenorėjome mūsų tautoje suirutės ir vadovomės mūsų brolių europiečių nuomonėmis ir pavyzdžiu, kad reikią pas mus pačius įvykinti šoki-toki mūsų srovių vienybė, ir tik tada, gerai prisirengus, išeiti priešais visas valstijas su pilna spēka Amerikos lietuviškų kolonijų. Del šito mes darbamomės delei „koalicijos“ paskiaus delei „bloko“. Tas berods laikinai nenusisekė. Bet, kaip mes sakėme tada, rasi ateis geresnis laikas ir vis prie šito rasi prieisime.

Tas laikas dabar buvo priėjęs. Per „Lietuvių Dieną“ buvome nors viename punkte labai dailiai susiartinę. Reikėjo dar vieno žingsnio, ir rasi už trumpo laiko butume turėję bendrą Amerikos Lietuvių Tarybą. Pasidėkavojant Centralinio Komiteto iniciativai buvo sumanytas Brooklynio susiavizavimas, kuriame tikėjomės visi į bendrą darbą susieiti. Vienok šita lukestis mumis apvylė. Kas skaitė pastaruoju laiku „Darbininką“, tasai matė karštą klerikalų agitaciją, kad patsai Centralinis Komitetas iširtų ir kad Amerikos lietuviai katalikai Brooklynio susiavizavime nedalyvautų. Kada prie šito visko pridėdame ir pasiskubinimą klerikalų važiuoti į Washingtoną, nelaukus net jokių kalbų apie vienybę, nepri-

Vincas Struogis
Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas
155 Hope St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas 2989 Stagg
Residence Tel. 3671 R-Williamsburg

VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI!
Nuo tulo laiko užsiėmiam išdirbinėti tikras LIETUVOS VĒLIAVAS mūsų Draugijoms, Klubams bei Organizacijoms. Sulygšiol, beveik žėdnamųjų drangija rupindamasi įsisteigti sau Vėliavą, pasidirdama pagal geresnį išmanymą savo komiteto.

Taigi šiomis pranešu lietuviams, kad kur tik randasi draugijos, klubai arba organizacijos, stengtusi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Duodami užsakymą padirbimui Lietuvos Vėliavą kreipkitės šiom adresu:

V. STRUOGIS
155 HOPE ST. BROOKLYN, N. Y.

JUOKŲ SKYRIUS

Gudriai.

„Laisvė“ labai gudri. Kovai su popieros trustu rengia koncertus. Kaip tik jos suruošti dainininkai užtrauks „Atsisakom nuo senojo svieto,“ tuoj popieros trustas sudulkės.

Tai labai gerai, ir mums palengvės, nes ir mes daug popieros sunaudojame. Linkim gero pasisekimo tuo budu apgalėti popierinių trustą.

Pranašavimas.

Vynai, jau vėl bus nauja byla „Laisvės“ su „Vien. Liet.“ „Laisvė“ jau vėl pradėjo skaityti „V. L.“ maišelius. Nei koncertų rengimas jį nuo to nesulaiko. Rodos tik reikėtų savo gyvybės palaikymui, kovai su popieros trustu, „dainomis“ ir „muzika“ užsigandint.

Tikra žinia.

„Naujienos“ N14 indėjo telegramą, kad Rusijoje tik vienoje belaisvių stovykloje išmirė 17,000,000 belaisvių vokiečių. Supras kiti 17 milijonų. Tai Vokietija jau daugiau neturi nei vieno kareivio, nei pačioje Vokietijoje nei belaisvėje.

Laboratorijoje.

Daktaras Maliauskis darė eksperimentą, kaip galima prirodyti, jog Dievas yra. Bet kaip nei darbavosi nabagas, bet visgi neįstengė pasverti, kiek gi Dievas sveria.

(Žiūrėk jo parašytą knygutę „Ar yra Dievas.“)

Kas bus po karės?

Vokietija gaus pusę Francuzijos, dalį Danijos, Belgiją, Lietuvą, Lenkiją ir anglų laivyną.

Anglija gaus pusę Francuzijos, dalį Belgijos ir vokiečių laivyną su Hamburgu.

Francuzija gaus Elzas-Lotaringiją, Luksemburgą ir Šveicariją. Belgija gaus dalį Vokietijos ir Luksemburgą.

Austrija gaus Lenkiją, Serbiją ir Veneciją.

Serbai gaus Bošnją ir Hercegoviniją.

Bulgarai gaus Dobrudžą ir Salonikus.

Rumunai gaus Besarabiją ir Transilvaniją.

Turkai nieko negaus, jie liks Europoje.

Rusai gaus Armeniją, Mesopotamiją, Konstantinopolį ir pusę Vokietijos.

Lenkija gaus Ukrainą, Lietuvą ir Besarabiją.

Lietuva gaus Baltgudiją, Latviją, Prusiją su Karaliaučium ir Estoniją.

Italai gaus Triestą ir Albaniją.

Juodkalniečiai gaus pusę Albanijos.

Tik negalima sugalvoti, ką galės gauti San Marino imperija.

Laimingas.

— Kaip? Tamista nepažįsti mano pačios?

— Ne.

— O dar žmonės kalba, kad nėra pasaulyje laimingų žmonių. Tai netiesa.

jis valgo. Rezultatai nuo nereguliariško arba netinkamo valgio ant pilvo, yra labai galeistingi. Visi kalba apie savo pilvo skaudėjimus. Yra tik vienas kelias išsilydymui, tai yra vartojant Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Eliksirą, kuris yra ištikimas alijantas. Jis iščystys vidurius, užlaikys juos švariais, taigi sustiprins juos ir nervus ir visą kūną. Trinerio Am. Kart. Vyno Eliksiras tai yra ištikimas vaistas del konstitucijos, nerviškumo, galvos skaudėjimo, negrimo, stokos apetito ir energijos, jis taigi neturi konkurento vaisto pilvo nesmagumų, susiršančio su moterų gyvenimo permainos arba prie meinų darbo. Prekė \$1.00. Aptiekose. Jei kamkinatės su reumatizmu arba neu ralgijos, tai Trinerio Linimentas yra vaistas, ant kurio galite pasiremti del panaikinimo neapsakomų kančių. Trinerio Linimentas tik vartojamas išlaukiniai ir suteikia pagalbą nelaimėse, nusiukimuose, išsiptumų, šalčio krėtimu ir tt. Prekė 25 ir 50c. aptiekose, per pačią 35 ir 60c. Joseph Triner, Mfg.-Chemist, 1333. 1339 S. Ashland Ave., Chicag, Ill.

RAČIUNO NAUJI JUDANTIS PAVEIKSLAI
Bus rodomi: —
Pėtnyčios ir subatos vak., vasario 2 ir 3 dd., 1917. Lietuvių Bažnytinėj, salėj, Easton, Pa.

AŠ ISDUODU kambarius del 3 vyrų. Kambariai šviesūs ir parankūs, toiletas ant to paties floro, šiluma iš virtuvės. Reikalaujami gerų kambarių, atsišaukite šiuo adresu:
AUGUSTINAS MARTYŠIUS
227 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y. (5)

REIKALINGAS PARTNERIS
Aš Jonas Majauskas laikau dvi būčernas kartu ir grosern. Man reikalingas partneris kaip kas norės. Prie vienos arba prie abiejų. Išlygos norinčiam įstoti į biznį prieinamos. Kreipkitės sekančiu antrašu:
JONAS MAJAUSKAS
625 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y. (5)

MUZIKAŠ ŽODYNĖLIS
parašė
Mikas Petrauskas
Kaina — 25c.
Kiekvienas muzikos mylėtojas tegul pasistengia gauti reikalingą dalyką. Adresuokite:
Lithuanian Conservatory of Music.
395 Broadway, So. Boston, Mass.

SCHEGAUS & AMBRAZIEJUS

STEAMSHIP TICKETS & Foreign Money Exchange
Real Estate & Insurance
S.L.A. 213-tos Kuopos Nariai
OFISAS
168 Grand St. prie Bedford Ave.
BROOKLYN, N. Y.
Telephone 4548 Greenpoint

LAIVAKORTES parduodam ant visų linijų ir geriausių epkresniųjų laivų.

MAINOME IR SIUNČIAME PININGUS Į VISAS DALIS SVIETO.

DAROME DOVIERNASTIS. Pasažieriams parupiname pasportus su konsulio paliudijimu, pasitinkame ant stoties, palydime ant laivo.

PARDUODAM ir PERKAM NAMUS, BIZNIUS, FARMAS ir LOTUS Williamsburge, C. Brooklyne, Maspeth, Jamaica, E. New Yorke ir kitur.
NAMŲ PREKĖS — nuo \$2,000.00 ir augštn. LOTŲ perkės nuo \$200 ir augštn. Parsiduoda pigiai su lengvomis išlygomis; gera komunikacija visur. Jei jau turi gabalą žemės (lotą), tai mes galime patarnauti jums ir padavoti gražų namą del gyvenimo, pagal jusų norą, ant pigių ir prieinamų išlygų.

MES APDRAUDŽIAME (Inšuriname) nuo ugnies visokį turta, ar tai būtų namai, ar rakandai (forničiai), vaizba (štoras).

MES APDRAUDŽIAME NUO VISOKIŲ NELAIMIŲ kaip tai: ligos, sužeidimo (koliestvų) ir nuo mirties. Kiekvienai nelaimėi atsitikus pinigai reikalingi, o atsitikime ugnies, ligos ar mirties apdraudimo kompanija išmokės visus pinigus ant kiek jus busite apsidraudę. UŽRAŠOME LAIKRAŠČIUS IR PARDUODAME KNINGAS PAGAL UŽSAKYMĄ.

UŽLAIKOME GERUS ADVOKATUS, kurie veda visokias provas su geriausiai pasisekimais. Reikalui priešėjus kreipkitės į mūsų ofisą, o busit pilnai užganėdinti.

NORĖDAMI GAUTI PASKOLĄ (MORTGAGE) arba skolinti pinigus ant nuosavybės, kreipkitės į mūsų ofisą, gausit teisingą patarnavimą.

PADAROME IR PALIUDIAME visokius legališkus dokumentus.

— VISOKIOSE REIKALUOSE SUTEIKIAME RODĄ DOVANAI — Su visokiais reikalais kreipkitės į mūsų ofisą, viršuje nurodytu adresu, ypatiška, laiškų ar telefonu, savo prigimtoj kalboj, o visame busite užganėdinti.

Severos Lietuviškas Kalendaris
1917 metams jau atspaudintais ir gatavas išsiuntinėti. Reikalauk aptiektoj arba rašyk tiesiog namu, o mes mielai pasisime Dovanai

Kosulys
dažniausia buna įkėrėjusiu apsiereškimu ligose, kaip: pažandžių uždegimas, influenza arba mėsūn-ginis krupas. Kad sulaukyti kosulį ir palengvinti slogoms, patariama vartoti

Severa's Gotthard Oil (Severos Gotthardiškas Aliejus.)
Yra žinomas kiekvienose namuose, kaip parinktinis linimentas trinti sopanėdas vietas, ypač gimusias iš reumatizmo, persaldymo arba uždegimo. 25 ir 50c.

SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS
(SEVEROS BALSAMAS PLAUCIAMS)
Tuojų gydymo budu gali naudoties ne tik suaugusieji, bet ir vaikai. Net mažiausias kudikis gali apturėti palengvinimą. Taigi vartok tuos vaistus nuo kosulio, persaldymo, užkimimo, neditinėtis gerklės skaudėjimo, kosulio, gimusio iš pažandžių uždegimo ir nuo influentinio kosulio.
Kaina: 25 ir 50c.

Prašoma aptiekose reikalauti tikrai Severos Gyduliu, sangoties dirbtinųjų arba falsifikacijų ir visomet pasakyti firmos varda: "Severa" prie kiekvieno pirkimo. Jei vietos aptiekoj negalima gauti, užsakius tuoj bus pasijsta.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Galva Skauda?

Ar žinai, kad 90 nuosimtis žmonių turi galvos skaudėjimą ir nerviškumą iš priežasties silpnų ir nervišku akių. Vienintėlis pagalba, tai moksliška pritaikyti akiniai.
Kreipkitės pas

Dr. H. A. Medoff
Akių ir akinų specialistą, o jis duos Tamstai patarimą dykai.
Ofisas yra jo aptiekoje.
500 Grand Street, (Corn. Union Av.) Brooklyn, N. Y.
P. S. — Sumušti stiklai duodasi be egzaminavimo. Tik reikia priduoti šmočiukai.

Tel. 4428 Greenpoint
Dr. J. WALUKAS
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
„ 1 „ 3 po pietų
„ 6 „ 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVIČE
GYVENA ELIZABETH PORT'E, N. J.
161 Franklin St., ir kampas Second St.
Ligonis priima:
ryto nuo 8-9 po pietų nuo 1-2:30
ir vakare nuo 6-8
Telephone 1527 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.)
Dr. LOUISE C. BALL
Chirurgas Dantistas.
251 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Kampas Roebilin Str.
Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Nesvelikus pripildo anksu, platinu ir cementu. Įdeda naujus; uždeda kepuraites iš auksu arba porceliano. OFISO VALANDOS:
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
VISOKIS DARBAS GVARANTUOTAS.
Seniai įsteigtas biznis 25 met.

Telefonas: 6426 Market.
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUCIUS
VALANDOS: 8-11 ryte,
1-3 po pietų,
7-9 vak.
Seredomis 8-11 ryte!
341 Walnut str., prie parko.
NEWARK, N. J.

ADVOKATAS KAZIS KRAUČUNAS.
Buvęs 9 metus Skyrinas Viršilinku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigration; turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Prosecutor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženkelių atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiška! ir visas Valstijas ir miestus sulys pareikalavimu. Adresas:
KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

KIRPIMO MOKYKLA!!!

Mokinkitės kirpimo vyrišku drabužių. Duodu kirpimo, braižymo ir proporeijų lekeijas ypatiška! ir per laiškus pagal „Dvidešimto šimtmečio sistemą.“ Pristatui petrinas į visus miestus Suvienytų Valstijų ir Kanados. Delei platesnių informacijų kreipkitės šiuo antrašu:
L. G. KAZIUNAS.
96 Mauger Str., Brooklyn, N. Y.

Centais Užčėdijama Desėtkus
Bereikalingai daugelis važiuoja New Yorke pažiūrėti. Kadangi puikiai galima pamatyti tik už 25c.
Labai puiki sąsiuva 112 pukių paveikslų New Yorke gatvių, stočių, elevatorių, požeminių gelžkelių, muzėjų, knygynų, hotelių, parkų, tiltų, teatrų ir didžiausių namų su paaiškinimais po kiekvienu paveikslu.
Ta sąsiuva kiekvienam malonu turēt.
Reikalauk „V. L.“ administracijoje. 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. prisiunčiant pinigus stampomis.

LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras Darbas ir visiems Prieinama Prekė
J. STOKIS
177 Nassau Str., kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvania's Universiteta), užsilima varymu protų visuose teismuose.
Ofisas rmuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.
Office Phone Peoples 37
Bell 47
Residence Peoples 1100

Petras Naujokas,

CIGARETĖ
Visados klauskite P. Naujoko Cigaretų kokiame nebut store arba saluone ir gausite gerą cigarą, o ne kopustų lapu. Mano dirbtuvė:
359 Broadway, corn. Keap Str. Brooklyn, N. Y.

Kiekvienai MOTEREI žinotina Specialistas Moteriškų Ligu.
JOSEPH LIPMAN, M. D.
314 E. 50th St., New York.
OFISO VALANDOS:
iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. Nedėliomis pagal sutartį.
Egzaminavimas DYKAI. Mes ištiriame ir pasakome visas ligas ir pagelbstime. Iš kitur atvažiusiems ligoniams parupinam vieta, kol gydosi. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiurėsime ir duosime prietelišką rodą. Patarnavimas visai pigus. Neuzmirškite mano antrašu.
DR. J. LIPMAN,
314 E. 50th St. NEW YORK.
Arti 2nd Avenue.
— Kalbame lietuviškai. —

SOKIŲ MOKYKLA
Jau 36 metai, kaip gyvuoja.

Mokinu waltz'a, two-step, fox trot, one-step ir visus paskučiausius šokusius. Merginos ir vyrai seni ir jauni gali mokytis. Privatiskos ir klasų lekeijos atdaros nuo 9 ryte iki 11:30 taigi ir nedėliomis. Greitai išmokiname. Kursas nuo \$5 iki \$10.
PROF. STERN'S SCHOOL OF DANCING
952 Broadway, cor. Myrtle Av. Brooklyn, „L“ Station.
Apr. 18.

MOTERIS — ADVOKATAS.
Kuri labai rupinasi, kad ateičiai Amerikoje nebutų skriaudžiami. Ji veda visokias bylas visokiuose teismuose. Veda labai sąžiniškai.
Duoda patarimus (rodas) už dyką. Reikia tik pas ją atsilankyti vakarais tarp 5 ir 6 val.
R. T. JANOEER
132 Nassau Str., New York, N. Y. Room 801. Tel. Beekman 4654.
(Jul. 25)

DANTISTAS.
Kiekvienas užganėdintas geru pataisymu!
Gvarantuotas ant 20 metu!
Uždeėjimas kepuraitės 22 k. \$5.00
Užplombavimas 50c. ir augščiau. Išvalymas... 50c.
Užplombavimas anksu ... \$1.00. Skaudantį dantį duok ištraukt ryte, o vakare duok apžiurēt.
SANITARY DENTAL PARLOR
307 BEDFORD AVE. TARPE 1-mos ir 2-ros gatvių. Brooklyn, N. Y.
Susikalba lietuviškai, lenkiškai ir angliškai.

ATIDAI!

Draugystėms, Klubams ir Kuopoms. Mes išdirbame viską kas tik reikalinga del draugijų. Visokius ženklus, guzikučius, kukardas (badges), šarpus, Vėliavas ir antspaudas. Guzikučių (buttons) prekė nuo \$25.00 už šimtą ir augščiau. Tankiai mūsų vientaučiai kreipiasi pas žydelius, kurie nepažindami lietuvių Tautos historijos, atlieka augščiau minėtus darbus netinkamai. Mes pranešame savo tautiečiams, kad darbą atliekame atsakančiai. Del platesnių žinių kreipkitės pas:
STRUPAS & CO.
123 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

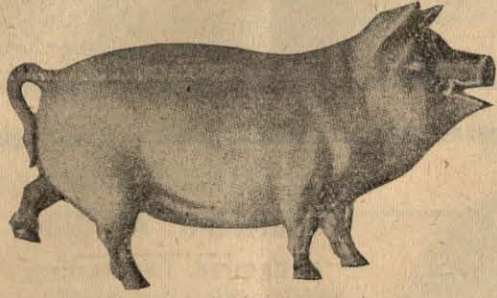
W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais
ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą
KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETU, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.
Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIAISIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais igijau geriausiaj praktiką ir del to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

VISIŠKAI GERAS ALIJANTAS.
Šios dienos žmogus yra per daug užimtas. Jis neima laiką pavalgyt. Jis neapmasto apie ką

M. Mierzwinski

Užlaiko Dvi Didelias BUCERNIAS,

kuriuose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą mađą, kaip tai: Skilandzių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rūkintos Mėsos, Jaunų Parsinkų, Kumpių, Krajavų Tankinių ir Kudų Lašinių.

VISADOS ŠVIEŽIA MĖSA ir ČYSTAI UŽLAIKOMA.

M. Mierzwinski

75 Grand Street

41 Avenue A

Kampas Wythe Ave.

BUČERNĖS:

Kampas 3-rd Street

BROOKLYN, N. Y.

NEW YORK, N. Y.

Tel. 3359 Greenpoint

Tel. 2174 Orchard

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMA? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tikrai vartojo aptiekoriaus F. A. URBONO MILTELIUS (proškus powder) ir LINIMENTA, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jūs galite lengvai pasveikti ir sykiu juoktis su sveikaisiais iš reumatizmo skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIUS ir LINIMENTA galite gauti per pačią tikrai už \$1.25.

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,

151 METROPOLITAN AVE., (KAMPAS BERRY STREET)

BROOKLYN, N. Y. Telephone Greenpoint 1411

Wm. SHEDLOW'S ir KARL. LATUKAS CAFE

VIENATINĖ SVETAINE

Galima užsakyti Baliams, Mitingams ir Veselioms, (vestuvėms)

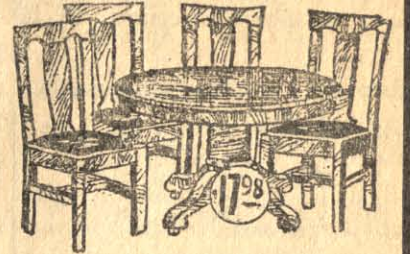
734-736-3rd Ave. SO. BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1295 South.

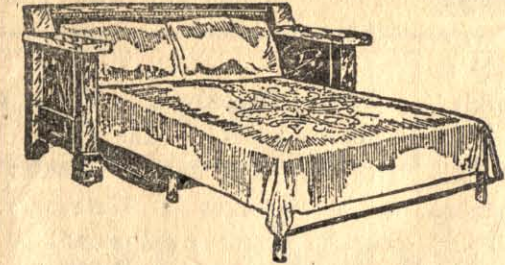

Macys & Marcin Furniture Co. DIDŽIAUSIAS NAMAS,

Kur galima gaut visokių naminių papuošalų ant lengviausių išlygų

\$1.00 į sanvaite

Pristatom į visas apilinkias: Jersey, New York, Maspeth. Atvažiuokit kad ir iš toliaus, karai užsimokės.

Mūsų adresas

MACYS & MARCIN Furniture Co.

198-200 Grand Str.

Brooklyn, N. Y.

Tarpe Bedford ir Driggs Ave.

Šale Comedy Teatro.

Kada turi taisyti dantis, eik pas seną dentistą ant kurio gali pasiremti, kuris jau 10 metų šioje apilinkėje tarnauja, ir kurį visi rekomenduoja. Tas parodo, kad jis užganėdina visus. Speciališką patarnavimą lietuviams. Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Dr. SALETAN & POSNER

SURGEON DENTIST

313 BEDFORD AVE.

KAMPAS SO. 2nd STREET,

BROOKLYN, N. Y.

10 metų toj pačioj vietoj.

Insteigtas 1866

Telefonas 1576 Greenpoint

Edward J. Widness & Co.

Užlaiko Krautuve Stubinių Daiktų

Puodų, Stiklinių Daiktų, Pečių, Lino-leum, Staltiesių, Langdenglių, Geležinių Bleklinių Daigtų, Pelių ir t. t.

SPECIJALIŠKI DAIKTAI BARAMS ir HOTELIAMS

99 Grand Street,

Brooklyn, N. N.

NOTARIJUS (REJENTAS)

JUOZ. O. SIRVYDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti—čia yra padaroma: Deviernostis, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER SALIUNAS

Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigarai 398 Grand Street kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA

KRAUTUVĖ

Muzikališku Instrumentų

Visokio skyriaus

Pranešu visiems, jog aš užlaikau tikrai lietuvišką krautuve, kurioj galite gauti Laikrodžių, laikrodėlių, Ziedų, Spilky, Kolėikų, Kompassų, Kryžių, Bronzalių ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokiose kalbose su puikiausiomis dainomis ir šokiais. Įvairiausio išdarbio Armonikų, Smuikų, (Skripių), Klarnetų, Triubų ir dangybė visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi užlaikau Maldakningių ir visokių gražių Popierių laiškam rašyti su įvairiais aprašymais. Visokių magišky Mo-nų daiktų ir knygų su pagalba kuri galima padaryti įvairias štu-kas

Taipgi taisome visokius anksnius daiktus: laikrodėlius, žiedus, bronzalius ir muzikališkus instrumentus; armonikus, smuikus, klarnetus, triubus, pianus, vargonus. Darbą atliekam gerai ir pigiai. Užsakymus išsiunčiam greitai ir visas dalis Amerikos ir Kanados. Visi daiktai pirkti mano krautuvej yra gvarantuoti. Vieną kartą pirkęs pas mus, pasi-liksi ant visados mūsų kostumeriu. Taipgi pirkdami dang tavoro ant syk gauname pigiau ir galime parduot pigiau. Parduodame agentams. Užlaikome įvairius tavoro „in stock“. Padarome visokius instru-mentus ant užsakymo.

Reikalaudami kokio nors tavoro adersuokite:

J. Girdes

170 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Telephone 4659 Greenpoint

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykites prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S. L. A. Sekr. 307 W. 30th St., New York City.

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA

Švariai užlaikoma, gretas ir prie lankus patarnavimas.

Atvažiuavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniaiatsilankyti, o gausite puikius valgius kokių tik kas pareikalausite. Priektam užlaikau puikius kambarius nakvynėms, kaip vietiniams taip ir atkelevusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu

J. ZOSTAUTAS. 102 Grand St., Brooklyn, N. Y.

VERGIJOS

dienos jau praėjo. Bet vis dar tarpe mūsų daug vergų, kurie yra atstumiami nuo savo darbo beširdės verg-mistrės-LIGOS.

Yra labai lengva išvengti mažų kliūčių išaugant ir didesni, jeigu umai atida ant to akreipiama. Ir tas yra jūsų pareiga link paties savęs ir savo šeimynos tai vis atlikti. Nuo skaudėjimo pilvo ir žarnų, kaip po plovimas skaudžiančios gerkles intraukimui į save apmalsinimui dusulio, nuo galvos ir ausų skaudėjimo; ect.

SOROL

apsireiškia esąs iš geriausių naminių gyduolių, esančių ant pardavimo—25c. už bonkute.

Nuo Reumatizmo, Padagos, Neuralgijos, Perišaldymo, Apstūbinimo, Dantų-Skaudėjimo, Dregliu ir Skaudėjimo Krutinėje, kaip ir nuo visokių kitu reumatizu ligu, naudok!

PAIN-EXPELLER,

kaipo seną ir užtikintą draugą šeimynos per pase šimtmečio. Tik 25c. ir 50c. bonkute; galima gauti visose aptieklose arba pas patį fabrikantą—

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York.

Mūsų sesers

Lietuvoje

vargą kenčia

Aukaukime

joms

kuri kiek galite.

DAUNOROS

TREJOS DEVYNERIOS arba TREJANKA

Susideda iš 27 įvairių gydančių žolių ir žarnų.

Sutaisyta su degtine arba virintu vandeniu yra geriausia vaistu arba karčiu vynu del skilvio.

Gydo visokias skilvio ligas, nemalimą, gumbą, dispepsiją, išputimą, riemenį, dieglius šonuose, krutinėje ir nugaroje, patrukimą, sunkumą ant krutinės ir visokias kitas skilvio ligas. Geriausiai pataiso apetitą.

VARTOJIMAS: Viena pakelė šitų gydančių augmenų užmerkti į vieną kvortą cisto spirito ir tiek pat vandens, arba išvirti cistame vandenyje ir po 24 valandų gerti po pusę stiklelio arba mažiau.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius
229 Bedford Ave, Brooklyn, N. Y.
Kampas North 4-tos gatvės.

"Trejos Devynerios" ("Trejanka")—tai ištikimiausias lietuvių draugas—gydytojas įvairiose negėdese bei ligose. Tačiau reikia žinoti, kad tik Daunoros "Trejos Devynerios" yra tikrai lietuviškos. Jų, tai ir reikalaukite aptieklose, bet jei norasite, tai rašy kite žemiau paduotu adresu, prisiunčiant 35 centus, o tuojiaus apatūsėsite.

REKLAMINIAI AGENTAI ANT GERŲ IŠLYGŲ

Telephone 1881

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius. Šbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Lietuviai, kreipkitės reikale.

JONAS MATHUS

(MATUZEVIČIUS)

Didžiausias ir Puikiausias visame South Bostone Lietuviškas

SALIUNAS

Sveikliausi ir geriausi visokios rūšies gėrimai ir kvėpenti Cigarai.

Puikūs užkandžiai, prielankus patarnavimas.

JONAS MATHUS

(Lietuvis Savininkas)

342-344 W. Broadway,

SOUTH BOSTON, MASS.

(Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

PAMĖGINKIT SKAITYT

Savaitinį Laikraštį

"LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su pavelskais, einas 24-tus metus.

"LIETUVA" yra politikos, literatūros ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingėdžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metą tik \$2.00

Už pusę metų tik \$1.00

Vieną numerį gausite uždyka, jei pareikalausit, adresuodami:

"LIETUVA"

3252 SO. HALSTED STREET

CHICAGO, ILL.

Geriausia dovana drangams Lietuvoje

yra lietuvių katalikų

savaitinis laikraštis

"DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGĄ" Lietuva įleidžia

"DRAUGAS" atsiela met. \$2, pusel m. \$1:

Užsienuose metams \$3, pusel metų \$1.50

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Telephone Drover 6114

Išmokęs tas lekcijas jau mokėsi

Kalbėti ir Rašyti Angliškai

Jei netiki šitam pranešimui, tai perskaityk pirmą lekciją, o persitikrinsi ar tiesybe.

Prišiuski 10 centų, o tuojaus gausi lekciją.

MONTELO CORRESPONDENCE SCHOOL,

MONTELO, MASS.

Bile kas gali išmokyti Barzdaskutystę, Plaukų taisymo (hairdressing), Manicuring, ir tt. į labai trumpą laiką; mažai išlaidų. Mes mokiname moteris ir vyrus. Atsišaukite del pateiktų informacijų.

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL,

1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Vietinės Žinios

Lutkauskas išvažiuoja su prakalbotomis. — Jis važiuoja į Ohio ir Illinois valstijas. Kalbės ir Pensilvanijos valstijoje. Pralkalbas daugiausiai rengia SLA. kuopos.

Kovo 4 dieną jisai kalbės Cleveland, Ohio.

Tų vietų lietuviai turėtų atsilankyti į tas prakalbas. Išgirs daug žingeidais.

Teatras. — Pereitą nedėdienį kun. Kuodžio bažnytinėje svetainėje Central Brooklyne, Dramatiškosios Dailės draugija statė du veikalus „Gairės“ ir „Jaunikis.“ Vadovavo garsus artistas p. A. Vitkauskas. Lošimas taip puikiai pavyko, kad ir pripratusi prie lošimų publika, o stebėjosi. Visos rolės labai gerai buvo išpildytos. Žmonių buvo nemažai.

Vyčių Dramos Draugijos posėdis. — Ši draugija dar visai neseniai susiorganizavo. Sausio 24 d. ji turėjo savo posėdį. Jame dalyvavo ir atstovai nuo SLRK. A., nuo Moterų Sąjungos, nuo blaivininkų ir vyčių. Apkalbėta daugelis klausimų. Nutarta statyti scenon visą eilę veikalų.

Pirmiausiai bus pastatytas garsus veikalas Fromo (Gužučio) „Ponas“ ir muzikai. Paskui bus „Kražių skerdynė“ ir taip toliau. Pirmas veikalas bus suruoštas dar šiame vasario mėnesyje.

Cukerninkų streikas. — Pereitą savaitę čionai susstreikavo cukerninkai skaičiuje apie 3,000 žmonių tarpe kurių yra daug lietuvių. Reikalauja, kad darbo diena būtų sutrumpinta nuo 11 valandų ant 10, taipgi reikalauja, kad būtų pakelta alga ant 5 centų į valandą. Taipgi, kad būtų duotas pusvalandis pietams, už kurį turėtų būti apmokama. Darbininkai šioje dirbtuvėje jau buvo labai skriaudžiami.

Sustreikavo veik visi, pasiliko dirbti tik tai mašinistai ir merginos pilančios cukrų į maišelius. Streikierių komitetas labai daug veikia, o patys streikieriai gana gerai ir sutartinai laikosi. Buvo pastatyti ir pikietuotojai. Žinoma, neapsieina jau ir be susidurimo su policija. Buvo net tikras mušis tarp streikierių ir policistų ant Wythe Ave., ir So. 3 gatvės. Čion stovėjo keli šimtai streikierių ir ramiai laukė, bet juos norėjo nuvyti, mat, ir gatvėje stovėti jau negalima. Iš to pasidarė susidurimas, pasekmė kurio buvo, kad du streikierių nuvežė į Williamsburgo ligonbatį, o aštuonis suareštavo.

Jei tik streikieriai gerai laikysis, jie išloš, nes dabar sunku gauti darbininkų. Jei darbdaviai ir gaūs streiklaunčius, tai tū, tikrus valkatas, su kuriais vis vien nieko negalės veikti.

Mėnesinis susirinkimas Koope-

rativėkos draugijos — kuri įsteigta valgomų daiktų krautuve atsisibus Palace Hall, 93 Grand St., ant 8 val. vakare, vasario 1 d. Malonėkite visi susirinkti, nes daug yra svarbių reikalų.

Sekr. S. T. Laurinaitis.

Balius. — Vasario 11 d. Tautiškaime Name bus balius. Rengia pasilinksminimo klubas. Įžanga 25c. ypatai.

New Yorko ukėšų klubo susirinkimas atsisibus sekančioje nedėlioje 4 vasario p. Bartašians svetainėje. Daug reikalų apkalbėjimui. Malonėkite visi susirinkti.

Apleido Brooklyną. — Žinomas vietos veikėjas L. Kazianus pereitą utarninką apleido Brooklyną ir išvažiuo į Waterbury, Conn. Linkime p. Kazianui geriausių pasekmių naujoje vietoje.

New Yorkas laukia Billy Sunday. — Pagarsėjusis misionierius Sunday čionai labai laukiamas. Neuzilgo jisai čionai pribus į šį „griešną“ miestą velnią vaikyti. Labiausiai jį remia baptistai. Abejojame, kad po jam New Yorke nepasiliktų nei vieno velnio.

Nesutikimai. — Į New Yorką pribuvo rusų laivas „Carica“. Laivas atėjo tuščias, kad vežti amuniciją į Rusiją. To laivo kačegarai ir mašinistai pasiskundė konsului, kad jiems tiesiog supuvusį valgi duoda. Jie sutinka atgal važiuoti, bet turi būti pralintas vyriausias mechanikas ir nekuri laivo urėdninkai. Nežinia dar kas iš to išeis.

Apdrušins New Yorką. — Washingtonė vienas kongresmanas įnešė bilių, kad reikia apdrušinti New Yorką. Aplink jį reikia pastatyti eilę drutviečių. Jis pataria tam reikalui paskirti 60 milijonų dolarių.

Gavo leidimą vesti. — Jeronimas Abarevičius, 53 Ten Eyck Str., su Petronėle Zenkevičiute, 12j Stagg Str.

Juozas Seita, 74 Siegel St., su Antonea Richter, 74 Siegel Str. Stanislovas Bučis, 202 John St., su Leonora Bulviute, 24 Little Str.

Juozas Padvalskis, 166 Hope st., su Jieva Maižiešute, 162 Hope Str.

Juozas Gailošius, su Juze Deveikiute, 267 Kent Ave.

Antanas Malža, su Elžbieta Janėlavičiute, 151 Grand Str.

Jurgis Šližis, 38 So. 2nd Str., su Salomea Bimbriute, 60 So. 2nd Str.

Mikas Zaborskis, 322 Plymouth Str., su Agota Alabardžiute, 317 Plymouth Str.

PAJIESKAU savo brolio Kazio, paėina iš Kauno rėdybos, Telsių apskrėio, Kretingos valsčiaus, Kretingosdžio sodžiaus. Jis pats, ar kas apie jį žinot, malonėkit pranešti antrašu: JADV. KUPŠAITĖ (Mieliauskienė.) 1601 Winter Str., Philadelphia, Pa.

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main
GRABORIUS
JUOZAS GARŠVA
Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsmuoju ir laiduju mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakiliausių. Paršandau karietas laidotuviems, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.
Viršui minėtiais reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.
144 NORTH 5th STR. OFFISAE 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

New Plaza Hall
Dvi DIDELĖS SALĖS DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESEILIU IR LINKSMU VAKARĖLIU
PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.
A. Miller, Savininkas
121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

Telephone 885 Greenpoint PUKIAUSIA UŽEIGA
Kada tik nueisi, visada sveteliu pilna pas
Alex Shrupski
SVEIKIAUSI IR GERIAUSI VISOKIOS RUŠIES GERIMAI IR KVEPIANTI CIGARAI.
Alex Shrupski, Savininkas
61 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

NEPAMIRŠKIT
Tautiško Namu,
Extra, parankiausia Salė veselioms, Baliams, Teatrams ir mitingams.
Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikus Cigarai.
Skanus užkandžiai ir nakvynė.
A. RAZUTIS
101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS eik visada pirkti pas Simaną Pociuną. Čia gausi Čeverykus gerų išdirbsių, kaip W.L.DOUGLAS EMERSON ir kitų. Reikalau damas užėik.
S. POCIUNAS
127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

TESIASI PRIĖMIMAS PRENUMERATOS ANT RUSIŠKO DIDELIO DIENRAŠČIO
"RUSSKAYA ZEMLYA"
kuris išeina kas dien ir kuriame telpa straipsniai, žinios, karikatūros ir paveikslai dienos klausime.
K A I N A:
Suvien. Valstijose, metams \$3.50;
pusei metų 1.80;
trims mėnesiams ..... 1.00.
New Yorke ir užsienin metams 6.50;
pusmėcinių 3.50
Užsirašydami adresnokite:
"RUSSKAYA ZEMLYA"
231 E. 17th St. New York, N. Y.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užėiga pas
Jokuba Kancieriu
Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai
Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitar nepamirškite šios puikios vietos.
253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.
Tel. 5311 Greenpoint.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura
PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais
SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauciją \$30.000.)
Teipgi Pinigus primu kurie nori pasidėt del apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.
PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavašina
P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA. (Bell Phone 8—R)

THE LACKAWANNA
Parankiausiai geležinkelio Europos keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavineja bagažų ir perveža pasažierius
The Road of Anthracite
(Kietųjų anglinių kelias).
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatini ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimų, etc. kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
George A. Cullen, Passenger Traffic Man
90 West Street, N. Y.

PIRMAS LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas. Vidutiniska čienia
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Bell Phone, Dickinson 3995 M.
Dr. Ignatas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaiges Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyrų, moteriu ir vaiku. Daro operacijas. Ofiso Valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedėlioms: 9-11 rito 1-4 popiet.
Priek tam pilnai užsimokėję katytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.
Adresavokite:
W. D. Boczkowski & Co
529-522 W. South St. MAHANAY CITY, PA

Telephone 3674 Stagg
Robertas Gabrecht's CAFE
KASDIEN
Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba
Puikiausia užėiga del visų. Skanus Alus ir visoki Likierai, kvepianti CIGARAI. Visoki užkandžiai dovanai.
355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N. Y.

VAINEIKIO ir NARVYDO FOTOGRAFIJU GALERIJA
499 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. 1723 Stagg
Fotografuojam: Veselijas, Krikštynas, Laidotvniai ir visokias Grupas. Fotografijas padidinam ir malevojam; senus paveikslus atnaujinam. Nuimame dienomis ir naktimis. Studija atidara nuo 9 val. ryte iki 8 val. vak. Prekės nebrangios. Kviečiam visus.